מדינת ישראל
משרדי הממשלה

נושא

מ.ר.ב בנינים

בית הדין הרבני הגדול

בעד הדתיקה (בין חצם) ירושלים

3/10/74 10/4/75

תיק מס' 15205

שם: בנינים - הנהלה ומחוזות - בית-ה

מזהה פיזי: גל - 7 / 15205

מזהה לוגי: 241 - 142.0/7

כתובת: 02-113-01-02-03

מס פריט: 172808

17/12/2013

תאריך

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

21.4.75
5/13/2

רח' עמיחי

בית הדין הרבני העליון
עיר העתיקה

לכבוד

לוטה סיכום פגישה מס' 8 מיום 10.4.75
שהופץ בין הגורמים כמפורט למטה.

בכבוד רב,

מע"צ:

- ☐ ס/מנהל מע"צ (בנינים)
- ☐ אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
- ☑ ערמון סגן אדריכל ראשי מ.ע.צ.
- ☐ מהנדס ראשי מכ./חש.
- ☐ מהנדס ראשי לבניה
- ☐ מהנדס מחוז ירושלים
- ☐
- ☐
- ☐

משרד הדתות

- ☐ מנכ"ל משרד הדתות
- ☐ אדריכל י. שנברגר
- ☑ אדר' ד.קאסוטו-יועץ לשר הדתות
- ☐
- ☐

מתכננים

- ☑ אדר' מ. ספריה/אדר' הבנין
- ☑ אינג' י.וינברגר-מתאם הפרוייקט
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני-ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס': 8
שהתקיימה במשרדו של אדר' ספדיה י-ם

הפרויקט: בית הדין הרבני העליון
עיר העתיקה
דף מס'

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע עד	ה ע ר ה
0.41		לאור ההנחיות וההערות בישיבה הקודמת מיום 13.3.75 הכין אדר' ס. ספדיה מספר הצעות תקון ושינוי לתכנית הקודמת. שינויים אלו כללו:- א. בטול 2 קומות התחתונות שהיו מיועדות להרחבה בעתיד. ב. שינוי הכניסה הראשית וצורתה. ג. בטול מהלך המדרגות הראשי בחלל המדרגות וצרופו לאחד האגפים. ד. הקטנת חלל המדרגות והפיכת חלק מחלל המדרגות לגן פנימי מקורה. ה. שינויים במקום לשכות הדיינים. ו. שינוי במקום המעלית והבלעת הפיר הבולט בתוך חזית הבנין. כתוצאה משינויים אלו נעשו שינויים גם בחזית הראשית של הבנין. לפי דברי אדר' ספדיה שינויים אלו מקטינים את שטח הבנין בכ-1000 מ2 מהשטח הצבורי.		
0.42		לקאסוסו היו הערות לתכנית מתוקנת זו כדלהלן:- א. הקטנת השטח אינה מספיקה ויש להשוב אולי על פתרון קיצוני יותר להשגת מטרה זו. ב. טרם נפתרה בעיית ההפרדה האגפית בין שני הרבנים הראשיים. ג. לא תוכננה מעלית נפרדת לרבנים הראשיים. ד. פרוזדורי גישה ארוכים בין מהלך המדרגות ואגף אחד של הבנין וכן עודף שטחי המתנות שלא נתבקשו. ה. תאורה ואוורור בלתי מספיקים דרך ארובות האוורור לקומה ג'-ד' והחצר הפנימית לא מנוצלת בצורה הנכונה לאוורור החללים הפנימיים. ו. החצר הפנימית במידה והתכנון ישאר במצב זה צריכה להיות פתוחה בלי גג מעליה. ז. יש לבדוק אפשרות לחזור ל"שני מודולים" בלי החצר המפרידה דבר שיכול לבטל כמה מהסעיפים המצויינים לעיל. כן ציין אדר' קאסוסו שעד היום לא קבל את התכנית עם שני המודולים.		

2/...

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט:
דף מס'

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע עד	ה ע ר ה
		- 2 -		
		ח. יש אפשרות לחלק את הבנין סביב חצר פנימית ללא קשר למודולים שספדיה מתייחס אליה ולא מחייב את קאסוסו, כך שלא בהכרח תשאר סימטריה פונקציונלית בין שני האגפים.		
		ספדיה הבהיר שבדק שנית אלטרנטיבה עם שני מודולים (בלי החצר הפנימית) אולם תכנית כזו לא יכולה לענות לדרישות הבנין, וע"כ פסלה. אולם הוא מוכן להציג תוך שבועיים (כי התכנית נמצאת בקנדה) תכנית שני המודולים שהיתה התכנית הראשונה.		
		קאסוסו ציין שמאחר והתכנית שהוצגה לא פתרה בעיות, כאמור לעיל הוא מצפה לתכניות ורעיונות חדשים כדי שיוכל לתת אשורו. להמשך העבודה.		
		ספדיה העיר שהוא מוכן לקבל הנחיות והערות אולם אינו מוכן שידרשו ממנו שנוי כללי של התכנית ולא יתכן שאחר יתכנן בשבילו בבנין, וע"כ בקש התערבות מ.ע.צ. שהיא המזמינה של התכנית וקבלת הוראות לגבי המשך העבודה בעתיד. ערמון הבטיח להעביר בקשה זו להנהלת מ.ע.צ.		
		קאסוסו בקש מערמון לבדוק את הצעת שושני שהועברה למר פסח־הר ולגלם לצמצם הבנין לשני מודולים.		
		רשם: י. וינברגר		

מדינת ישראל

משרד העבודה
מחלקת עבודות ציבוריות
המשרד הראשי
תל־אביב

תאריך: 2 אייר תשל"ה
2 אפריל 1975

מספר: 5/13/2/8

אל: מר א. גיל, סגן מנהל מע"צ (בנינים), באמצעות האדריכל הראשי

הנדון: בית-הדין הרבני העליון, רחבת הכותל המערבי, ירושלים

קיימנו פגישה ב- 10.4.75 בסטרדו של אדר' מ. ספדיה בירושלים בהשתתפות ה"ה: ספדיה-אדריכל הבנין, קסוטו - יועץ משרד הדתות, ויינברגר - מתאם הפרויקט והח"מ.

מר ספדיה הציג תכנית הריונית חדשה, המהווה שפור העונה להערות הענייניות שהושמעו בפגישה קודמת, לעומת התכנית הקודמת:

- הוקטנו במידה רבה השטחים הצבוריים;
- החלל הפנימי באמצע הבנין הוקטן בלמעלה ממחציתו;
- המדרגות הראשיות בבנין הועתקו מאמצע החלל המרכזי לתוך הפרוזדור;
- הכניסה הראשית לבנין קבלה ביטוי הולם יותר.

הבעתי דעתי שלמרות מספר לקויים קטנים מעוני תיקון, התכנית הזאת צנועה בהרבה מהקודמת.

מר קסוטו הביע דעתו השלילית לתכנון, בהוזרו על טענותיו הקודמות:

- רבוי מעברים מיותר;
- חלל מרכזי מיותר;
- הפרדת שני אגפי הבנין ע"י החלל המרכזי, וע"י זה הנצחת הקרע בין שני הרבנים הראשיים.

מר ספדיה הסביר שהחלל הפנימי, חיוני למדי לבנין זה המשמש לגובה חמש קומות על צלע הר. שלוש חזיתות הבנין סגורות ואטומות ויש לנצל את החזית הרביעית, הפונה לכותל המערבי, ואת הגג לאורור והארת פנים הבנין דרך חלל זה. מר ספדיה הזכיר שגישה לתכנן הבנין ללא חלל זה, אך אנחנו יחד עם יועץ שר הדתות הקודם מצאנו שהדבר בלתי אפשרי. אם יתוכנן הבנין ללא חלל פנימי בכלל, ישאר רק פרוזדור בין שני אגפי הבנין, בו מתרכזת כל התנועה וההסתנה. וגם לא תהיה כל אפשרות מעשית לאורר את הבנין באופן טבעי, ואפילו במידה חלקית. ברור שלבנין מצומצם כזה יהיה דרוש מיתקן מזוג אויר.

החלל המוצע, המוקטן במידיו, יאפשר אורור טבעי ולכל התוסף מערכת מיזוג אויר המופעלת באותם החדרים כמקובל בכל בתי המשפט.

2/..

רח' לינקולן 3 ת"ד 20101 תל־אביב 61200 טל' 289251

הדגשתי שבנין בית-משפט איננו יכול לפעול ללא חלל פנימי המשמש לתנועה, המתנה ובעיקר לאיחוד וליחוד בית-הדין הרבני הגבוה. הפונקציה הזאת בד"כ לא מופיעה בפרוגרמות בתי המשפט, אך מובן מאליו לכל מתכנן שלא קיים בית-משפט ללא חלל כזה. בבנין שלנו, התנאים הטופוגרפיים המיוחדים, דורשים זאת ביתר שאת.

מר סמדיה מסר שבדק מחדש אפשרות התכנון ללא חלל פנימי ומצא שאיננו יכול לתכנן הבנין כך.

בקשנו מסר סמדיה לחשב שטחי התכנון החדש, להשוותו לפרוגרמה המאושרת ולתכנון הקודם ולהעביר לנו כל החומר. קבלנו הבטחה לקבל כל החומר המבוקש בהקדם.

מר קסוטו בקש לבדוק התכנון הראשון, ללא חלל פנימי.

עלי לציין שכל הדיון נערך באווירה מאד עוינת, לא נעימה; התרשמתי שגישתו של מר קסוטו לגבי המתכנן והנושא בכלל, שלילית, למדי. לא נראה לי, שלמר קסוטו יש הרצון להשלים עם רעיונות של המתכנן ושלנו, היועצים האדריכלים והנדסאים של הממשלה לבניניה של עצמה.

כל דברינו הוקלטו ברשם-קול ע"י מר קסוטו, כדי, לדבריו, לא "נסלף" את הפרוטוקול.

אני מרשה לעצמי לבקשך להסיק את המסקנות המתבקשות ממצב זה ולפעול בהתאם.

ב ב ר כ ה ,

א. ערמון
סגן אדריכל ראשי

העתק: אדריכל ראשי

מ.ח.

אייר תשל"ה
אפריל 1975

5/13/2/8

אל: מר א. גיל, סגן מנהל מע"צ (בנינים), באמצעות האדריכל הראשי

הנדון: בית-הדין הרבני העליון, רחבת הכותל המערבי, ירושלים

קיימנו פגישה ב- 10.4.75 במשרדו של אדר' מ. ספדיה בירושלים בהשתתפות ה"ה: ספדיה- אדריכל הבנין, קסומו - יועץ משרד הדתות, ויינברגר - מתאם הפרויקט והח"מ.

מר ספדיה הציג תכנית הריונית חדשה, המהווה שפור העונה להערות הענייניות שהושמעו בפגישה קודמת, לעומת התכנית הקודמת:

- הוקטנו במידה רבה השטחים הצבוריים;

- החלל הפנימי באמצע הבנין הוקטן בלמעלה ממחציתו;

- המדרגות הראשיות בבנין הועתקו מאמצע החלל המרכזי לתוך הפרוזדור;

- הכניסה הראשית לבנין קבלה ביטוי הולם יותר.

הבעתי דעתי שלפרות מספר לקויים קטנים טעוני תיקון, התכנית הזאת צנועה בהרבה מהקודמת.

מר קסומי הביע דעתו השלילית להכנון, בחוזרו על טענותיו הקודמות:

- רבוי מעברים מיותר;

- חלל מרכזי מיותר;

- הפרדת שני אגפי הבנין ע"י החלל המרכזי, וע"י זה הנצחת הקרע בין שני הרבנים הראשיים.

מר ספדיה הסביר שהחלל הפנימי, חיוני למדי לבנין זה הממוקם לגובה חמש קומות על צלע הר. שלוש חזיתות הבנין סגורות ואטומות ויש לנצל את החזית הרביעית, הפונה לכותל המערבי, ואת הגג לאורור והארת פנים הבנין דרך חלל זה. מר ספדיה הזכיר שניסה להכנן הבנין ללא חלל זה, אך אנחנו יחד עם יועץ שר הדתות הקודם מצאנו שהדבר בלתי אפשרי. אם יתוכנן הבנין ללא חלל פנימי בכלל, ישאר רק פרוזדור בין שני אגפי הבנין, בו מתרכזת כל התנועה וההמתנה. וגם לא תהיה כל אפשרות מעשית לאורר את הבנין באופן טבעי, ואפילו בפירוד חלקית. ברור שלבנין מצומצם כזה יהיה דרוש מיתקן מזוג אויר.

החלל המוצע, המוקטן במידיו, יאפשר אורור טבעי ולכל התוספ מערכת מיזוג אויר המופעלת באותם החדרים כמקובל בכל בתי המשפט.

2/..

הדגשתי שבנין בית-משפט איננו יכול לפעול ללא חלל פנימי המשמש לתנועה, המתנה ובעיקר לאיחוד וליחוד בית-הדין הרבני הגבוה. הפונקציה הזאת בד"כ לא מופיעה בפרוגרמות בתי המשפט, אך מובן מאליו לכל מתכנן שלא קיים בית-משפט ללא חלל כזה. בבנין שלנו, המבנים הטופוגרפיים המיוחדים, דורשים זאת ביתר שאת.

מר ספדיה מסר שבדק מחדש אפשרות התכנון ללא חלל פנימי ומצא שאיננו יכול לתכנן הבנין כך.

בקשנו מר ספדיה לחשב שטחי התכנון החדש, להשוותו לפרוגרמה המאושרת ולתכנון הקודם ולהעביר לנו כל החומר. קבלנו הבטחה לקבל כל החומר המבוקש בהקדם.

מר קסוטו בקש לבדוק התכנון הראשון, ללא חלל פנימי.

עלי לציין שכל הדיון נערך באוירה מאד עוינת לא נעימה; התרשמתי שגישתו של מר קסוטו לגבי המתכנן והנושא בכלל, שלילית למדי. לא נראה לי, שלמר קסוטו יש הרצון לחשלים עם רעיונות של המתכנן ושלנו, ה

היועצים האדריכליים והנדסיים של הממשלה לבניניה של עצמה.

כל דברינו הוקלטו ברשם-קול ע"י מר קסוטו, כדי, לדבריו, לא "נטלף" את הפרוטוקול.

אני מרשה לעצמי לבקשך להסיק את המסקנות המתבקשות ממצב זה ולפעול בהתאם.

ב ב ר כ ה ,

א. שרגון
סגן אדריכל ראשי

העתק: אדריכל ראשי

מ.ה.

DAVID CASSUTO • ARCHITECTURE & TOWN PLANNING LTD. • דוד קאסוטו • אדריכלות ובנין ערים בע"מ

ירושלים, 20.4.75

6x

(1) לאר ולמלך - נא בבקשה (...)
(...) לאר לאמתבי לאר בלב והעתקו, לאר על
ירושלים).
24.4.75

5/13/2/8

(2) לאר
7.8.75

לכבוד
אדריכל שושני
מע"ץ
תל-אביב

א.נ.,

הנדון: בית הדין הרבני העליון- העיר העתיקה

זו הפעם השניה שמוגש לי ע"י המפקח מטעמכם פרוטוקול בלתי מדוייק ומטעה.

הקלטתי את הישיבה האחרונה בידיעת הנוכחים כך שיקל עלי להוכיח שהפרוטוקול אינו מבטא נאמנה את רוח הדברים בישיבה. אבקשכם להעמיד את מר וינברגר על כך.

אני מֵיצר שלא יכולת להשתתף באותה ישיבה ומשום כך יקשה לך לעקוב אחרי מהלך הדברים.

לסיכום, לא ביקשתי מאדריכל ערמון לבדוק את תוכנית "שני המודולים", אלא בקשתי:

א. שאני אוכל לבדוק את התוכנית הראשונית הקרויה על ידכם "שני המודולים" שמא תתאים ליעודה.

ב. בסקרה ואף היא אינה מתאימה, נאלץ לצערי, לדרוש למרות העבודה הרבה שהושקעה, תוכנית חדשה שתענה על דרישות משרדי. ?

אני מוצא שהשינויים שהוצגו ע"י אדריכל ספדיה בחלקם בלתי ניתנים לביצוע ובחלקם בלתי רלוונטיים. ?

נראה לי שאדריכל ספדיה כבל עצמו ואותנו, יחד על המידה באותם המודולים, שעדיין לא אושרו ע"י כל גורם ואינם מחייבים איש.

ב ב ר כ ה,

דוד קאסוטו

העתקים: אדריכל ספדיה
אינג' וינברגר

JERUSALEM • 4 HATIBONIM STREET • TEL. 64967, 34082 ירושלים • רחוב התיבונים 4 • טל.

משה ספדיה אדריכלים בע"מ
רח' אנרון 8 ירושלים טלפון 02-221471

משה ספדיה
ברנרד טרסון
פרוייקט 183

ירושלים, 17 באפריל 1975

מק 5/13/2/8

לכבוד
מר מ. שושני
אדריכל ראשי
מחלקת עבודות ציבוריות
רחוב לינקולן 3
תל אביב

לתשומת - התקנות המפלס
משרד - בכדי שמלאכת הגמר תתבצע
בכפוף שמלאכת הגמר הלה מפלס
ת-ל 30.6.75. בוצע מפלס שבעה קיר
בוצע ת-ל 31.7.75.
31.7.75

מר שושני היקר,

מאז פגישתנו ביום 13.3.75 בתל אביב השקעתי מאמצים רבים בעיבוד התכנית מחדש וניסיתי להתייחס להערות שונות שהושמעו על ידי נציגי משרד הדתות .

אני מצרף למכתבי זה תכניות לפי הפרוט הבא:

תכנית מס. 1 - מפלס 729
תכנית מס. 2 - מפלס 732
תכנית מס. 3 - מפלס 735
תכנית מס. 4 - מפלס 738
תכנית מס. 5 - מפלס 741
תכנית מס. 6 - מפלס 744
תכנית מס. 7 - חתך.

המגדירות שינויים לבנין אשר לדעתי עונות על הדרישות וההסתייגויות שהושמעו.

כחומר רקע ולאור מכתבך מיום 7.4.75 למר פסח הר באוצר בדקתי שנית את האפשרות לכלול את הבנין במבנה של שני מודולים. ניתוח זה הראה שאין כל אפשרות לענות על דרישות הפרוגרמה במסגרת בניה של שני מודולים לא רק משיקולים ארכיטקטוניים אלא גם פונקציונליים טהורים.

אני מצרף למכתב זה את התכניות שהוכנו לפני שנתיים המבוססות על שני מודולים. תכניות אלה מראות :

1. התכנית דורשת מיקום משרדי הדיינים ובתי הדין באותה קומה. התוצאה היא שאין אפשרות לתת נוף של הר הבית ורחבת הכותל לבתי הדין דרישה ספציפית שהועלתה על ידי הרב גורן.

2. מיקום פונקציות אלה באותה קומה גורם להבלטת הבנין בכיוון כ-12 מטר מעבר לתכנית הבינוי הקיימת. בדקנו אפשרות זו במודל הכללי והתברר שאיננו בר ביצוע מבחינת השיקולים של הרחבה עצמה.

2/..

3. התכנית הזו היתה מבוססת על משרדים לששה דיירים. קשה ביותר להגיע לשמונה ועל אחת כמה וכמה לרזרבה בעתיד.

4. כל פתרון למגבלות אלה, היות והבנין הוא במינימום גובה של 5 קומות, יוצר חלל באופי "חדר מדרגות" אשר אי אפשר להתייחס אליו כאל הולם בנין ממלכתי זה.

לסיכום ברצוני לומר שלאחר שהיתה לנו הזדמנות לבדוק מחדש את צמצום הבנין למימדים אלה הגענו למסקנה שאין אפשרות לעשות זאת.

בתכנית המתוקנת הלוטה הפכנו את אולם הכניסה המרכזי לחצר חיצונית וצמצמנו את החלל הפנימי (החצר הפנימית) למחצית השטח והנפח של התכנית הקודמת. כמו כן העברנו את הכניסה לחצר זו ועל ידי כך ביטלנו את תלות התכנית בביצוע שתי הקומות התחתונות שהן רזרבות בשלב זה. התכנית מאפשרת ביטול גמור של שתי קומות אלה או בנית יסודות שיאפשרו ניצול השטח בעתיד, בהשקעה קטנה יחסית. התוצאה של תכנון זה היא כדלקמן :

1. שיפור של הכניסה לבנין דרך חצר מתאימה.

2. צמצום שטח החללים הפנימיים ביחס נטו/ברוטו.

3. צמצום תקציב הבניה על ידי ביטול שתי קומות והקטנת שטחים.

לוטה טבלת שטחים של התכנית המתוקנת. לפי טבלה זו תראה שסך הכל השטחים נטו הם 1717 בהשוואה ל-1997 בתכנית הקודמת וס"ה השטחים ברוטו הם 3001 בהשוואה ל-3743, הווה אומר ששטח הבנין הוקטן ב-742 מטר מ"ר. (לזאת יש להוסיף את החניה המקורה - אך בתכנית זאת אפשר לא לבצע לגמרי את השטח המיועד להרחבה בעתיד).

על אף שבישיבה שהתקיימה ביום 10.4.75 במשרדי בהשתתפות מר קסוטו ומר ערמון התגובה לתכנית החדשה היתה מסוייגת אני מאמין בכנות שתכנית זו מוצאת את שביל הביניים בין צמצום התכנית והיקף הבניה ולפיכך גם תקציב הבניה מצד אחד ויצירת ובנית ובנית בנין שבצורתו החיצונית ובחלליו הפנימיים מתאים לתפקידו החשוב.

אני מקוה שבמידה והנך מסכים עם מסקנות אלה תצליח לשכנע את נציג משרד הדתות.

אשר מצפה לתגובתך. בכל טוב,

משה ספדיה

משה ספדיה

לוטה:סט תכניות
סט תכניות 2 מודולים

טבלה מס. 1

השוואה בין תכנית מתוקנת מתאריך 25.3.75 והתכנית הקודמת.

תכנית חדשה		תכנית קודמת	הפרש
שטח נטו	1717	1997	280 פחות
גינה פנימית	148	כלול בשטח שירותים	--
הרחבה בעתיד ספריה	80	244	164 פחות
שטח סרקולציה ושרותים	1056	1502	442 פחות
שטח ברוטו	3001	3743	742 פחות
שטח להרחבה בעתיד(אופציה שאין צורך לבצעה)	903	--	--
מנהרת שרותים וחניה מקורה	264.7	292.7	28 פחות

14.4.75

5/13/2/8

לכבוד
מר ד. גלאס
מנכ"ל משרד הדתות
ירושלים

דוד שלום,

הנדון: דו"ח פגישה שהתקיימה בין
מר ערמון מפע"ן (מר שושני לא השתתף כי לא חש בטוב)
מר ספדיה
מר קאסוטו

עפ"י החלטה התכנסנו שלושתנו כדי לנסות ולדון בתוכנית של בית הדין הרבני.

ספדיה הכין תוכנית מוקטנת אשר בה בוטלו הרבה מן ההגזמות שהיו בתוכנית הקודמת. חלק מן החלל המקורה הפך חצר, והקומות התת קרקעיות ניתן לא לבנותן. עם זאת התוכנית לא הוקטנה במידה מספקת ומה שמדאיג יותר היא העובדה שהוכנסה חצר פנימית שלא נוצלה לשם אורור ותאורה נכונים של החללים המבונים.

בתוכנית המתוקנת לא אושרה כלל הרחבת לעתיד והתוכנית נשארה בעיקרה קטאסית ומבוזבזת וברמת ניצול גרועה. כמו כן הודגשה עוד יותר ההפרדה בין רבנות ספרדית ורבנות אשכנזית, דבר שהוא בניגוד להגיון ממש.

הצעתי שיוכנסו שינויים משמעותיים עד שהתוכנית תהיה יעילה ושימושית. הסתמכתי על מכתבו של מר שושני למר פסח הר, שהעתקו נשלח אליך וביקשתי לראות תוכנית ראשונה שנעשתה ע"י ספדיה, הקטנה בהרבה מן התוכנית הנוכחית. יתכן שבעיקרה הינה טובה יותר ובת ניצול. מר ספדיה הבטיח שתוך שבועיים יעביר את התוכנית כיון שהיא נמצאת עתה בטוסריאול.

המשך הדיון יהיה לאחר שנקבל את התוכנית המתוקנת והמוקטנת לעיון.

בכבוד רב,

דוד קאסוטו
יועץ אדריכלי

העתקים: אדריכל שושני, מע"ן
אדריכל ספדיה

כוכבא- יפ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

תאריך

14.4.75
ירושלים,ג' באייר תשל"ה

(2) לתיק – רואה מבקר:
א. לוינברגר – שלמה ישלח
ב. מבקר לבלם במקום מבצע מ.
ג. בקשת מחוה לטלפן לוינברגר
שלמה יבוא ויבטל בלול
דלת צב.
20.4.75

לכבוד
אדריכל שושני
ס.ע.ז.
רח' לינקולן 3
תל אביב

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני-תוספת לדו"ח מס' 7

אבקשך לעיין בדו"ח המצ"ב לאשרו או להעיר הערותיך לפני הפצתו.

בכבוד רב,
אינג' יעקב לוינברגר

(1) לשם שינוי-
ובעניין הבלוק המבוקש:
* נדרשת כתבה בעלת כושרן, בלי לבטן שיחות כאבר אחת,
בדומה כאלו אלה בשלהו של לוינברגר
* המתח מתנגד לתוספת הפרוגרמה, של
הבלל הנוסף (רואה גם בדו"ח שלי).
18.4.75

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

חוספת לדוייח מס' 7
בית הדין הרבני העליון
עיר העתיקה

לכבוד

לוטה סיכום פגישה מס' מיום 13.3.75
שהופץ בין הגורמים כמפורט למטה.

בכבוד רב,

מע"צ:

- ☒ ס/מנהל מע"צ (בנינים)
- ☒ אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
- ☒ ערמון_סגן אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי מכ./חש.
- ☐ מהנדס ראשי לבניה
- ☐ מהנדס מחוז ירושלים
- ☐
- ☐
- ☐

לבו נשלם
ולבו יהפך!

משרד הדתות

- ☒ מנכ"ל משרד הדתות
- ☐ אדריכל י. שנברגר
- ☒ אדר' ד. קאסוסו-יועץ לשר הדתות
- ☒ הרב גולדשמידט-חבר כיה"ד הרבני
- ☒ הרב כץ-מנהל בתי הדין הרבני
- × מר אלי בלייברג-קצין תקציבים משרד הדתות
- ☒ אדר' מ. ספריה
- ☒ אדר' ד. מיסשל-משרד ספדיה
- ☒ אינג' י. וינברגר-מתאם הפרוייקט
- ☐
- ☐
- ☐

מתכננים

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט: בית הדין הרבני העליון
דף מס' עיר העתיקה

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע עד	ה ע ר ה
		מאחר והדו"ח שלנו מס' 7 מיום 13.3.75 היה מתומצת מאוד והובאו רק עיקרי הדברים ובקיצור, מ.ע.צ. הפנה את תשומת ליבי שלמען הבנה והדגשת הנקודות שהועלו על ידו יש להביא דברי האדריכל שושני במלואם.		
		1. על וינברגר לרשום בדו"ח שלא יכולים להתקיים מבעים ישירים בין אדריכל קאסוטו וספדיה שלא באמצעות מ.ע.צ.		
	✓	2. שטח המגרש בהצעת הפרוגרמה מדברת על $1\frac{1}{2}$ דונם (דף 3) ~~מדבר~~ בעוד בפועל המגרש רק 1,375 מ"ר.		
	✓	3. המגרש הוא מיוחד במינו במובנים הבאים:-		
		✓ א. מונח בין 2 רחובות שהפרש הגובה ביניהם הוא: + 741 - רחוב עליון + 729 מפלס רחבת הכותל היום 12 מטרים. ובעתיד ~~20~~ 18 מטרים-עד למפלס ההורדיאני +723.		
		12 מטרים לרוחב מגרש של 32 מטרים נותנים שפוע של ~~25%~~ 37%. זהו גובה של 4 קומות. ~~מבחינת~~ מגורים.		120/32 96 37% 24
		✓ ב. הגישה ברכב לצורך מתן שרותים והבאת הריינים והרבנים הראשיים אפשרי רק בתוך מנהרה תת-קרקעית שמפלסה +727.50 והיא ממוקמת לצד הרחוב העליון. הפרש הגובה בין מפלס הרחוב העליון +741 לבין מפלס מנהרת הרכב +727.50 הוא 13.50 מ'.		~~741.00~~ - ~~727.50~~ 13.50
		✓ ג. סופוגרפיה זו וכן העובדה שמשני צידי המגרש יש מדרגות-רחוב ורק לצד הכותל פתוחה החזית כולה למלא גבהה מכתיבה את הצורך לחפור את מלוא נפח המגרש עד ליישורו עם מפלס רחבת הכותל ~~פרוב~~ בעתיד.		
		✓ ד. העובדה שצויינה לפני כן שהבנין "קבור" כרובו בתוך ההר ו"חפשי" רק לצד הכותל מכתיבה בנין שחייבים להתקין בו מזוג-אויר ותאורה מלאכותית. וכן מערכת מעליות. שכן המכונית תביא את הרבנים הראשיים למפלס 727.50 ומשם עליהם לעלות 4 קומות (+741). ~~לא כל הבנין חייב להיות מסוג-אויר. מעיקר זה יוסבר להלן.~~		

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט:
דף מס'

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע עד	ה ע ר ה
		- 2 -		
	√	4. <u>פרוגרמה</u>-כל פרוגרמה יפה לשעתה. שום דבר אינו קופא של שפריו. לכל גורם חייבים לתת מרחב התפתחות ולהכין מראש את כוון התפתחותו באופן אורגני. בתי המשפט בת"א עם 68 אולמות משפט שנראו רבים מדי עם סיומם,לפני 10 שנים-צרים מהכיל כיום ודנים בתוספת אגף. נערך דיון כנדון עם הרבנים הראשיים וסוכם ששתי הקומות 726+ 723+ תתוכננה כך שניתן יהיה לגמור אותן לצורך הרחבה.		
	√	5. העובדה שמדובר ברחבת הכותל המערבי מכתיבה את הצורך להתחיל ולגמור בנין בשלמותו כלי לאפשר תוספות יותר מאוחרות. השקול הוא: - מניעת לכלוך בסביבה - מניעת הפיכת האזור למשכנות עוני ע"י תוספות לא רצויות. זה אומר שכל מה שנוגע לקליפה החיצונית הן בקירות והן בתקרות חייב להיות מבוצע באופן סופי ובמלואם ואילו בתוך הקליפה פנימה ניתן להכין נפחים רזרביים שהם ישמשו כעתודה להתרחבות.		
	—	6. בעייה זו של הצורך בראיית ובהכוונת דרכים להתרחבות נבעה בעיקר מן הצורך לראות את המקום המיוחד הזה-הכתובת היפה ביותר בעולם כולו-ירושלים רחבת הכותל-כמקום לסנהדרין <u>בעתיד</u>. לא רק בית-דין רבני לערעורים אלא מקום שאליו יפנו מכל רחבי העולם היהודי בשאלות והוא אשר יפסוק. פנינו בענין זה לרבנים הראשיים ודומני שיכולנו לקבל תשובת הרב הראשי האשכנזי בלבד,באותו זמן,וגם זה בצורה לא ברורה. ואמנם קשה לפסוק בענין כזה על רגל אחת. ואז קבענו שלא נסתום את האפשרות הזו לגמרי הן ע"י 2 הקומות התת-קרקעיות כיום והן ע"י קביעת הבנין ברוחב 3 מודולים ולא שניים.		
	√	7. רחבה של חזית הבנין לצד הכותל הוא 42.00 מטרים (3 מודולים). אילו העמדנו את המגרש על רוחב של 2 מודולים היינו צריכים להוריד (2x6.00+4.00) 16 מטרים ורוחב חזית הבנין היתה 26.00 מטרים בלבד ובגובה מדורג, כאשר המדרגה הראשונה ממפלס רחבת הכותל כיום היא בגובה 2 קומות 6-7 מטרים. 26x7 מטרים הוא בנין קטן חסר כל חשיבות לעומת דרישת הרבנים הראשיים לתת ביטוי ייצוגי והבלטה לבנין זה.כל בנין מגורים רגיל גדול מזה.		

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט:
דף מס'

מס'	לטיפול	החלטה	לבצע עד	הערה
		- 3 -		
	√	8. דרישת מרכ גורן לשלושה שערים דבר שמותאם לשלושת המודולים שצויינו כבר לעיל. האדריכל היועץ הקודם של משרד הדתות-מר שינברגר-היה בתמונה לאורך כל הדרך, שיתף פעולה ולא רק שנתן הסכמתו אלא עזר בבשול התכניות וליחסים כאלו אנו מצפים ממחליפו. אינני בא בטענה ליועץ הארכיטקטוני החדש של משרד הדתות. אינני מכיר 2 ארכיטקטים שיתבטאו באותו אופן גם לגבי פרוגרמה אחת. משום כך שאין פתרונות אחידים לבעיות בשטח האמנותי של האריכטקטורה אני רוצה לגעת בצד זה למרות שאני מלא הערכה לאדריכל משה ספדי ואני שמח שהוא קבל תכנון בנין זה. ואני ארד רק להערכות יסוד פרוגמטיות. למען התכנון של בנין זה יש לערוך השואה בין פרוגרמה זו לשל ביהמ"ש העליון על הר הצופים י-ם וכן להראות תכניות ואז יכולים לראות שאין ניפוח בתכנון זה ויכולים לראות ההקבלה בחלוקת השטחים בין שני הבניינים.		

בלום לקיבל מיקב

מיק 5/13/2/8

11.3.1975

לעיין
לגיבוי

אל: מר א. ביגל —

הנדון: ביקור הרבנים העליון. הערב העתיקה. ירושלים.

לקראת ישיבתנו עם מקבל משרד הדתות שלקראתה התבקשנו
והבטחתי שאני בא בדברי לשאול אותך עוד אחרי שתקרא את
החומר בכתובים, המלא בחתך אותה תמונת-דעתם שלה עקרונית.
אני שואל עצמי לא מפני שאני שולל חלקי דעות או רחמים.
אני שואל עצמי כיון:

א. איננו חושב שאני מוכן ורשאי לתרום פעם נוספת על תרגיל כה
כואב כמו זה שבוצע בישיבה הנוכחית בגוש ה' בקרית הנגרון.
זה עלה בהרבה אות ומעבר לפקודות רופאי.

ב. איננו מוכן להסכים כי רחמים לא יהיו אמיתיים אלא מבושלים
בשתי חתיכות אפיים. הם חייבים להיות ענייניים. האות כולה מבוטל
מהכרעות עוינות שבהן התחתן כמה עורמים.

ג. איננו רוצה שמקל לא תוביל בדעה אחידה, פחות או יותר, ואין
לסבול לפעמים — עשויות כבוסה שלנו ברבים.

[redacted]

בברכה —

א. ביגל
7.3.75

לעניין

שלחתי עם שושן. נראה לי שבלא חוצץ להעמיד את מקל
בפני עובדה שמי שלא מסכים אתו בלא יכול נגדו ונגד מקל. שלום
אבה לכבוש את מלון לוקח לפי התיקון שלו.
הפעם — בקושי לחה שקרה בשיבה שעברה בגוש ו' — הבעיה הזאת
גוש לחתיה על אפשרות — המשך עבור — הא שאיכל הראשי.

11.3.1975

הסברתי לשמעון
ע"י הטלפון

ניסן תשל"ה
אפריל 1975

5/13/2/8

אל: מר פסח הר, האוצר/תקציבים, הקריה, ירושלים

הנדון: ביה"ד הרבני העליון, העיר העתיקה, ירושלים
מכתבך: 08/2/12 מ-23.3.75

בתשובה למכתבך שבסמך הנני להבהיר כי יקשה עלי במסגרת מכתב להסביר, כבקשתך, בעיות יסוד בהשקפת עולמי הארכיטקטונית. זאת עשיתי במסגרת ישיבה שבה השתתפו כל הצדדים הקשורים בנושא. צר לי שלא הוזמנת ע"י מי שזימן אותה ישיבה.

לעצם הענין אני סודה שלפי השקפתי מקום מיוחד במיגו זה - הקדוש בקדשי עם ישראל ותוך התיחסות לבנייה ההרודיאנית מול זו של סולימאן המפואר ומצבו השדפוגרפי של המגרש - מחייבים בנייה מיוחדת אשר - תהיה הפרוגרמה אשר תהיה - חייבת להיות יקרה במבחר החומרים והשכניקות המתחייבים מכך. אם רצונכם בבנייה יותר "זולה" יש לבחור אתר אחר.

אין דעה זו דעת מע"צ אלא דעתי שלי, אם בכלל ניתן לדבר על דעה מגובשת של מע"צ. יתר על כן - יש עוררים מצדדים שונים - גם מצד משרד הדתות עצמו על דעותי. יחד עם זאת אני ממך ובטוח שאני צודק על סמך נסיון נרחב ביותר ומיוחד במיגו.

כיון שכך ומאחר שאני הייתי היודע להגדלת שטח מגרש הבנין משני "מודולים" לשלושה, אני מציע לחזור לתכנון ברוחב של שני מודולים. זה יכניס את הבנין למסגרת כלכלית ולא יגרום לבנין "פשיטשי" כפי שמישהו קבע.

ב ב ר כ ה,

מרדכי שושני
אדריכל ראשי

העתק: מר ד. גלס, מנהל משרד הדתות, רח' יפו, ירושלים
הרב גולדשמידט, " " " "
הרב כץ, " " " "
מר מ. ספדיה, רח' מרכוס 13, ירושלים
מר וייגברבר, רח' כורש 14, ירושלים
מר א. ערמון, מ/אדריכל ראשי

צ.ר.

מדינת ישראל

משרד האוצר

(1) לטיפוק - עניין.

1.4.75

מזכירות העבודה
מוקד בטחון ומדיניות, המשרד הראשי
30. 3. 75 יח' תשרי תש"ל
מס' תיק 5/3/2/8

תאריך: י"א בניסן תשל"ה
23 במרץ 1975

מספר: 08/2/12

אל
מר שושני, אדריכל ראשי, מ.ע.צ. תל-אביב.

הנדון: תכנון ביה"ד הרבני הגדול.

הובא לידיעתנו כי התכנון של הסבנה הנ"ל חורג בצורה נכרת מהפרוגרמה שאושרה בדיונים בין אגף התקציבים ומשרד הדתות.

אודה לך אם נקבל הבהרות לכך.

בברכה,

פסח הר
אגף התקציבים.

מדף 1045

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' נישנבאום 17, טל. 03/785860

בית הדין הרבני העליון

לכבוד עיר העתיקה

לוטה סיכום פגישה מס' 7 מיום 13.3.75
שהופץ בין הגורמים כמפורט למטה.

מכבוד רב,

מע"צ:
- ☒ ס/מנהל מע"צ (בנינים)
- ☒ אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
- ☒ ערמון-סגן אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי מכ./חש.
- ☐ מהנדס ראשי לבניה
- ☐ מהנדס מחוז ירושלים
- ☐
- ☐
- ☐

(1) לאר עדאן — הסלמן אינו מאשר את המלאה לאור הבדלים. 23.3.75

(2) לאר שלשן - ולנו מבנה שאינו ליוונים להתרות לו שעלו לבנות לנו טוטר כל שעות לא להיטלו.

25.3.75

משרד הדתות
- ☒ מנכ"ל משרד הדתות
- ☐ אדריכל י. שנברגר
- ☒ אדר' ד. קאסוסו-יועץ לשר הדתות
- ☒ רב גולדשמידט- חבר בית"ד הרבני
- ☒ רב כץ - מנהל בתי הדין הרבני
- ☒ מר אלי בלייברג-קצין תקציבים משרד הדתות

(3) מאתנו אל מר וינברגר עולם ב' 8.4.75
4.4.75

מתכננים
- ☒ אדר' מ. ספריה
- ☒ אדר' ד. מיסשל-משרד ספריה
- ☒ אינג' יעקב וינברגר-מתאם הפרוייקט
- ☒
- ☐
- ☐
- ☐

(4) לאר עדאן — לא רשומה שם ההקפאה בדלתות מלבד מר וינברגר. הוא?
15.4.75

(5) לאר- רוב הדלת ומשלים

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס': 7 הפרויקט: בית הדין הרבני העליון
שהתקיימה באולם הישיבות של מ.ע.צ ת-א עיר העתיקה דף מס'

מס'	לטיפול	החלטה	לבצע עד	הערה
0.32		התכנית הוצגה בפני הנוכחים ע"י אדר' שושני צויינו הנקודות שקבעו את התכנון כפי שהוא:- א. הבנין מוגבל בארבעה צדדיו, מדרגות בשני הצדדים, רחבת הכותל והכביש העליון בשני צדדיו האחרים. ב. חזית אחת של הבנין קבורה בגובה ארבע קומות דבר המגביל מבחינת אור ואוורור לחדרים. ג. ציפיות מיוחדות מהבנין הזה בהקבלה לבית המשפט העליון בהר הצופים, ובנוסף לכך עקב מקומו מול אתר המקודש ביותר ליהדות.		
0.33		אדר' ספדיה הוסיף להסבריו של קודמו את הנקודות הבאות שקבעו את התכנון:- א. דרישת הרבנים הראשיים והדיינים להפנות חדריהם ואת אולמות הדיון כלפי הכותל. ב. נצול חדר המדרגות רחב ומרווח לפתרון התאורה והאוורור. ג. אפשרות הרחבה בעתיד בשני המפלסים התחתונים מתחת לחלל חדר המדרגות.		
0.34		אדר' קאסומו העלה הסתייגויותיו כדלהלן:- א. על הבנין להיות צנוע ואינטימי למניעת הרגשת הבדידות בחללים הגדולים. ב. בתכנית יש הנצחה של ההפרדה בין שני הרבנים הראשיים ע"י חלוקה לשני אגפים ראשיים. ג. שטח המתוכנן גדול בהרבה מהמצויין בפרוגרמה במיוחד השטחים הצבוריים.		
0.35		גלס ציין שמאחר והתכנית היא ראשונית מותר שיהיו חלוקי דיעות בין האדריכלים ויחד עם זאת הדגיש את ההבחנה הברורה בין בית הדין הרבני העליון ובין בית המשפט, וזאת בגלל אופי הנושאים הבאים לדיון ואופי מצבם הנפשי של המתדיינים. כן העלה רעיון של אפשרות ניצול הבנין במידותיו הקיימות לשמוש הרבנות הראשית.		

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' נישנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט:

דף מס' 2

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע ער	ה ע ר ה
		כרם, בסידה וישמש רק את בית הדין הרבני רואה מקום לצמצם השטח עם אפשרות להרחבה בעתיד.		
0.36		הרב גולדשמידט אינו רואה בחיוב לצרף הרבנות הראשית לבית הדין העליון ומציע פשרה בנישומ המנובדות של משרד הדתות ומ.ע.צ., כית צנוע אבל עם ההדר המתאים לבנין מסוג זה ובמקום זה.		
0.37		גיל אינו רואה אפשרות של תכנון בנין קטן ובם אפשרות של הרחבה במגרש זה והציע לבחור מגרש יותר מתאים בלי ההגבלות הקיימות במקום זה. ציין את הדוגמא של בית הנשיא שדרשו כל הזמן בית צנוע וכשנגמר כולם "צעקו" שהבנין לא מספיק "ואיפה היה מ.ע.צ. בתכנון",ולאור נסיון זה מציע לא לחזור על שגיאה הנ"ל.כן מסתייג מצורת התאורה והאורור המלאכותי הן בגלל התקלות והן בגלל ההוצאות הגדולות בהחזקה.		
0.38		י. וינברגר ציין שיש לקחת בחשבון שכל דחיה בגמר התכנון לשם צמצומים גורם להוצאות גדולות יותר בגלל ההתיקרויות,וכן אי התחלת העבודה באתר יכול להביא ל"נגיסות" משטח המגרש ע"י הרוכב בגלל הצרכים שלו בסביבת המגרש.		
0.39		בלס סיכם הצעות שהושמעו:- יש להקים ועדה אדריכלית בשתוף שושני, ספדיה,קאסוטו למציאת פתרון שיהיה על דעת כולם,ולאור זאת מבקש לקדם התכנון. כן ציין שיש כל התקציב הדרוש לגמר התכנון.		
0.40		נקבעה פגישה ראשונה שושני,ספדיה,קאסוטו וינברגר ליום 10.4.75 בשעה 9.00 במשרד ספדיה בירושלים.		

רשם: י. וינברגר

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' נישנבאום 17, טל. 03/785860

בית הדין הרבני העליון

לכבוד עיר העתיקה

לוטה סיכום פגישה מס' 7 מיום 13.3.75
שהופץ בין הגורמים כמפורט למטה.

מכבוד רב.

מע"צ:

- ☒ ס/מנהל מע"צ (בנינים)
- ☒ אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
- ☒ ערמון-סגן אדריכל ראשי
- ☐ מהנדס ראשי מכ./חש.
- ☐ מחנדס ראשי לבניה
- ☐ מהנדס מחוז ירושלים
- ☐
- ☐
- ☐

משרד הדתות

- ☒ מנב"ל משרד הדתות
- ☐ אדריכל י. שנברגר
- ☒ אדר' ד. קאסוטו-יועץ לשר הדתות
- ☒ רב גולדשמידט- חבר בית"ד הרבני
- ☒ רב כץ - מנהל בתי הדין הרבני
- ☒ מר אלי בלייברג-קצין תקציבים משרד הדתות

מתכננים

- ☒ אדר' מ. ספריה
- ☒ אדר' ד. מיטשל-משרד ספדיה
- ☒ אינג' יעקב וינברגר-מתאם הפרוייקט
- ☐
- ☐
- ☐

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' נישנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס': 7
שהתקיימה באולם הישיבות של ס.ע.צ ת-א

הפרויקט: בית הדין הרבני העליון
עיר העתיקה
דף מס'

מס'	לטיפול	החלטה	לבצע עד	הערה
0.32		התכנית הוצגה בפני הנוכחים ע"י אדר' שושני צויינו הנקודות שקבעו את התכנון כפי שהוא:-		
		א. הבנין מוגבל בארבעה צדדיו, מדרגות בשני הצדדים, רחבת הכותל והכניש העליון בשני צדדיו האחריים.		
		ב. חזית אחת של הבנין קבורה בגובה ארבע קומות דבר המגביל מבחינת אור ואוורור לחדרים.		
		ג. ציפיות מיוחדות מהבנין הזה בהקבלת לבית המשפט העליון בהר הצופים, ובנוסף לכך עקב מקומו מול אתר המקודש ביותר ליהדות.		
0.33		אדר' ספדיה הוסיף להסבריו של קודמו את הנקודות הבאות שקבעו את התכנון:-		
		א. דרישת הרבנים הראשיים והדיינים להפנות חדריהם ואת אולמות הדיון כלפי הכותל.		
		ב. נצול חדר המדרגות רחב ומרווח לפתרון התאורה והאוורור.		
		ג. אפשרות הרחבה בעתיד בשני המפלסים התחתונים מתחת לחלל חדר המדרגות.		
0.34		אדר' קאסוטו העלה הסתייגויותיו כדלהלן:-		
		א. על הבנין להיות צנוע ואינסימי למניעת הרגשת הבדידות בחללים הגדולים.		
		ב. בתכנית יש הנצחה של ההפרדה בין שני הרבנים הראשיים ע"י חלוקה לשני אגפים ראשיים.		
		ג. שטח המתוכנן גדול בהרבה מהמצויין בפרוגרמה במיוחד השטחים הצבוריים.		
0.35		בלס ציין שמאחר והתכנית היא ראשונית מותר שיהיו חלוקי דיעות בין האדריכלים ויחד עם זאת הדגיש את ההבחנה הברורה בין בית הדין הרבני העליון ובין בית המשפט, וזאת בגלל אופי הנושאים הבאים לדיון ואופי מצבם הנפשי של המתדיינים. כן העלה רעיון של אפשרות ניצול הבנין במידותיו הקיימות לשמוש הרבנות הראשית.		

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]		
[illegible]		[illegible]		
[illegible]		[illegible]		

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':

הפרויקט:

דף מס' 2

מס'	לטיפול	ה ח ל ט ה	לבצע עד	ה ע ר ה
		ברס, בסידה וישמש רק את בית הדין הרבני רואה מקום לצמצם השטח עם אפשרות להרחבה בעתיד.		
0.36		הרב גולדשמידט אינו רואה בחיוב לצרף הרבנות הראשית לבית הדין העליון ומציע פשרה בנישות המנוגדות של משרד הדתות ומ.ע.צ., בית צנוע אבל עם ההדר המתאים לבנין מסוג זה ובמקום זה.		
0.37		גיל אינו רואה אפשרות של תכנון בנין קטן וגם אפשרות של הרחבה במגרש זה והציע לבחור מגרש יותר מתאים בלי ההגבלות הקיימות במקום זה. ציין את הדוגמא של בית הנשיא שדרשו כל הזמן בית צנוע וכשנגמר כולם "צעקו" שהבנין לא מספיק "ואיפה היה מ.ע.צ. בתכנון",ולאור נסיון זה מציע לא לחזור על שגיאה הנ"ל.כן מסתייג מצורת התאורה והאורור המלאכותי הן בגלל התקלות והן בגלל ההוצאות הגדולות בהחזקה.		
0.38		י. וינברגר ציין שיש לקחת בחשבון שכל דחיה בגמר התכנון לשם צמצומים גורם להוצאות גדולות יותר בגלל ההתיקרויות,וכן אי התחלת העבודה באתר יכול להביא ל"נגיסות" משטח המגרש ע"י הרובע בגלל הצרכים שלו בסביבת המגרש.		
0.39		בלס סיכם הצעות שהושמעו:- יש להקים ועדה אדריכלית בשתוף שושני, ספדיה,קאסוטו למציאת פתרון שיהיה על דעת כולם,ולאור זאת מבקש לקדם התכנון. כן ציין שיש כל התקציב הדרוש לגמר התכנון.		
0.40		נקבעה פגישה ראשונה שושני,ספדיה,קאסוטו וינברגר ליום 10.4.75 בשעה 9.00 במשרד ספדיה בירושלים.		

רשם: י. וינברגר

מתק 5/13/2/8

(1)

בית-הדין הרבני העליון, ירושלים עתיקה. ← למתק ד"ר 13.3.75

1) ויבריח יצחק בדלת שלא יכלו להתקיים מבעים ישרים הן הקטן לסבדיה שלא האמלעתן.

2) שטח המגרש – בלעדי הפלבמה מדברת על 1 1/2 דונם. (לפי 3) קרקע.
בפועל המגרש הזה בשטח – 1,375 מ"מ.

3) המגרש הזה מיוחד במינו במובנים הבאים:

א. מונה בין 2 רחובות שהפרש הגבהה ביניהם הוא:
+741 – רחוב עליון
+729 מפלס רחבת הכתל הזה
12 מטרים.
ובעצמו 20 מטרים – עד למפלס ההורדיוני +723.

13 מטרים לרוחב מגרש של 32 מטרים נותנים שפוע של 25%.
זהו גובה של 4 קומות מגורים.

ב. העשה הרבה לעבוד מאמץ שרתים והבאת הדיונים והרבנים הראשונים אפשרו רק בתוך מנהרה תת-קרקעית שמפלסה +727.50 והיא ממוקמת לצד הרחוב העליון. הפרש הגבהה בין מפלס הרחוב העליון +741 לבין מפלס מנהרת הרכבת +727.50 הוא – 13.50 מ'.

2. ~~...~~ טופוגרפיה ע"ז וכן העובדה שאשני לפי המגרש יש אפרגלת-רחוב ורק לצד הדרום פתחה החניות כולה למלא יהיה ~~...~~ מבטיחה את הצורך לחפור את מלא נפח המגרש עד לגושרו עם ~~...~~ מיפלס רחבת הדרום כולם. כלומר

3. העובדה שלגינות לפני כן שהבנין "נקבר" ברובו בתוך ההר "חפשו" רק לצד הדרום מבטיחה בנין ~~...~~ שחייבים להתעקן וכן מערכת מעלות. שכן המדינה תביא את הרבנים הראשונים לאפלס 727.50 ומשם עליהם לעלות 4 קומות (+741).
לא כל הבנין חייב להיות ממוצע-אור. צאת אסבור אחר.

3. פרוגרמה — כל פרוגרמה יפה לשעתה. שום דבר אינו קבוע על שמריו. לכל גרם חייבים לתת מרחב התפתחות ולהכין מראש את כוון התפתחות האופן אורגני.
בתי המשפט בתל אביב עם 68 אולמות משפט ~~...~~ שנראו הגדול מדי עם סיומם, לפני 10 שנים - צריכים מהטל כולם ובנים בתוספת אגף.
דנתי בנדון עם הרבנים הראשונים ולכם נשמה הקמות 726+ 723+ תתרכנה כך שניתן יהיה לגמור אותן לצורך הרחבה בעתיד.

4. הקבוצה שמדבר ברחבת הכותל המערבי מכתיבה את הצורך להתחיל ולגמור בנין בשלמות בלי לאפשר תוספות יותר מאוחרות. השקלא הוא:
• מניעת לכלוך בסביבה
• מתן פרופורציות מופלאות לגבהים השונים.
• מניעת הפיכת האזור למשכנות עוני עי תוספות לא רצויות.

כה אומר שכל מה שנבנה לקליפה החיצונית, הן בקירות והן בתקרות חייב להיות מבוטן באופן סופי ובמלואו; ואילו בתוך הקליפה פנימה ניתן להכין נפחים רבים שתהיה ישמשו כעתודה להתרחבות.

5. בעיה צו של הצורך בראיות ובהכנות ברכים להתרחבות נבעה בעיקר מן הצורך לראות את המקום המיוחד הזה – הכותל היפה ביותר בעולם כולו – ירושלים רחבת הכותל – כמקום לסנהדרין בעתיד. לא רק בית-דין הבינ לערעורים אלא מקום שאליו יפנו מכל רחבי העולם היהודי בשאלות הלא אשר יפסוק. פנינו בעצמנו כה להבנים הראשונים ודמני שיוכלנו לקבל תשובות הרבה הראשונות האשכנזי בלהבד, בשאלו מן, נגם כה בלוה לא בלוה. ודמנם קשה לפסוק בעצמו כמה על הגל אחת. ואז קבענו שלא נסתום את האפשרות הזו לגמרי, הן עי 2 הקמלות הרחב-קרקעות כולם ובן עי קבוצת הבנין ברחבה 3 מובלטים ולא שניים.

6. רחבה של חצות הבנין לצד הטרנל הינו 42.00 מטרים (3 אולמות),

אולם העמדנו את המגש על רחב של 2 מולמים היינו צריכים להרוב (2x6.00+4.00) 16 מטרים ורחב חצות הבנין היתה 26.00 מטרים בלבד ובגבה מדרגי, כאשר המדרגה הראשונה ממיפלס רחבת הטרנל כולם היו בגבה 2 קומות 6-7 מטרים.

7 × 26 מטרים הינו בנין קטן חסר כל חשובות לעומת דרישות הבנים הראשונים לתת ביטוי וגלגי והבלטה לבנין פה. כל בנין מעל מטרים רגיל גבוה מפה.

7. דרישת הרב גורן לשלושה שערים

מלבד היחסים האמיתיים כולם בין משרד הדתות לאל"ל הנו כדלהלן:

א. משרד הדתות מתישל עם יועץ ארכיטקטוני שלו.

ב. היועץ הארכיטקטוני בא במגע עם אדריכל ראשי מאל"ל.

ג.

האדריכל היועץ הקודם של משרד הדתות - מר שינברגר - היה בתמונה לאורך כל הדרך, שתף פעולה ~~עם~~ ולא רק שנתן הסכמתו אלא עזר בהשגת התכנית.

אינני בא בטענה ליועץ הארכיטקטוני החדש של משרד הדתות.

אינני מכיר 2 ארכיטקטים שיתבטאו באותו אופן עם לקחי פרוגרמה אחת. אשם כך משום שאין פתרונות אחודים לבעיות בשטח האמנות של הארכיטקטורה ~~אני~~ אני רוצה לא לטעות בלבד כה למרות שאני מלא הערכה ~~לכל~~ לאדריכל משה סבדי ואני שמח שהוא קבל תפקיד בנין כזה. ואני אדרש רק להעיר יותר פרוגרמות.

- לעתיד האגף בדר' פרוגרמה צו לשל ביה"מש הקיון של הדר-הלפרין ו-ם וכן לפרוגרמות תכניות - ניפוח הבנין.

~~ו~~ את הפרוגרמה ונסתרה הכינו 3 אדריכלים - מטצ'קין פרבנר, שושני - ~~לכה נעשה בשני בתים קטנים בא"ל לביה"ל~~

~~נשם קיומתן ושיבלמתן~~

מר שושני

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

תאריך
6.3.75
ירושלים, כ"ג באדר תשל"ה

מנהל הדרכה
11.3.75
5/13/28

לתיק
11.3.75

לכבוד
מר ד. גלס מנכ"ל משרד הדתות
איינג' א. גיל, סגן מנהל מ.ע.צ.
אדר' א. שושני, אדריכל ראשי מ.ע.צ.
אדר' א. ערמון, מ.אדריכל ראשי מ.ע.צ.
אדר' ד. קאסוטו, משרד הדתות
אדר' א. ספדית

א.נ.,

הנידון: <u>בית הדין הרבני - פגישה</u>

נא לרשום לפניכם שהפגישה בקשר לקידום תכנון הסבנת הנ"ל
תתקיים ביום 13.3.75 (יום חמישי) בשעה 12.30 באולם הישיבות של
מ.ע.צ. בתל אביב.

בכבוד רב,

איינג' יעקב וינברגר

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

תאריך
6.3.75
ירושלים, כ"ג באדר תשל"ה

לכבוד
מר ד. בלס מנכ"ל משרד הדתות
אינג' א. גיל, סגן מנהל מ.ע.צ.
אדר' א. שושני, אדריכל ראשי מ.ע.צ.
אדר' א. קרמון, מ.אדריכל ראשי מ.ע.צ.
אדר' ד. קאסוטו, משרד הדתות
אדר' א. ספדיה

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני - מגישה

נא לרשום למניכם שהמגישה בקשר לקדום הכנון המבנה הנ"ל
תתקיים ביום 13.3.75 (יום חמישי) בשעה 12.30 באולם הישיבות של
מ.ע.צ. בתל אביב.

בכבוד רב,

אינג' יעקב וינברגר

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM - ISRAEL

המנהל הכללי
משרד הדתות

ב"ה, כ"ב אדר תשל"ה
5 במרץ 1975

לכבוד
מר י. שושני
אדריכל ראשי מע"ץ
תל - אביב

הנדון: בי"כ הרבני הגדול. עיר עתיקה. ירושלים.

(1) למר ערמון — נא לשיתה. יחד עם כל החומר הרלב.
11.3.75

(2) לעתיק —
13.3.75

א.נ.,

לאחר פגישה שהתקיימה בלשכתי ביום 22.1.75- (לא השתתפתי עקב מחלתי), הובאה לפני הצעתו של אדריכל קאסוטו שנמסרה באותה ישיבה.

אני חוזר איפא על ההצעה לבנות רק כמתיית מן השטח המוצע כיום ע"י האדריכל. יתר השטח ישאר להרחבה, עם הגדלת הפונקציות של בית הדין בעתיד, כך שרוחב החזית לעתיד לבא תהיה כמוצע היום, אך הבנין שייבנה בשלב זה יהיה רק חלק מן החזית המוצעת.

בעיר העתיקה מתאים לבנות רק חלק הכל בהג- אחת.

עם זאת יש להשאיר באותו חלק שייבנה את כל הפונקציות הנדרשות בפרוגרמה— דבר שהוא אפשרי.

אודה לך אם הפעם יוגשו ההצעות החדשות כסקיצות בלבד כדי למנוע השקעת עבודה מכנית מיותרת.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: האדריכל דוד קאסוטו
הנהלת בה"ד הרבניים

[illegible]

כוכבא- י.כ.ת. ושות' בע"מ

23.2.75

ירושלים, יב' באדר תשל"ה

מס ערמן

5/13/2/8

לכבוד
מר ד. גלס, מנהל משרד הדתות
אינג' א. גיל, סגן מנהל מ.ע.ץ.
אדר' א. שושני, אדריכל ראשי מ.ע.ץ.
אדר' א. ערמון, מ.אדריכל ראשי מ.ע.ץ.
אדר' ר. קאסוטו - משרד הדתות
אדר' א. ספרית

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני - קבישת

נא לרשום למניכם שהקבישת בקשר לקדום תכנון המבנה הנ"ל
מתקיים ביום 5.3.75 (יום רביעי) בשעה 12.00 במשרדו של מר ד. גלס מנהל
משרד הדתות בירושלים (במגרש הרוסים).

בכבוד רב,
אינג' יעקב וינברגר

לתיק - ונבדק
עסו לגבי הנושא שהוסמכנו
בבדיקה.
3.3.75

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

23.2.75

ירושלים,יב' באדר תשל"ה

מר שושני

לכבוד
מר ד. בלס, מנהל משרד הדתות
אינג' א. גיל,סגן מנהל מ.ע.ץ.
אדר' א. שושני,אדריכל ראשי מ.ע.ץ.
אדר' א. ערמון, מ.אדריכל ראשי מ.ע.ץ.
אדר' ד. קאסוטו - משרד הדתות
אדר' א. ספרית

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני - עגישה

נא לרשום לפניכם שהעגישה בקשר לקדום תכנון המבנה הנ"ל
תתקיים ביום 5.3.75(יום רביעי) בשעה 12.00 במשרדו של מר ד. בלס מנהל
משרד הדתות בירושלים (במגרש הרוסים).

בכבוד רב,
אינג' יעקב דיבברגר

5 | 5/13/2/8 | מק

(1) למק – רצה מבקשו לקבל
התקבלה בשורד הדואר.
הפצה בלוק: אל – לאר טלאר
אל – לאר עראן (לאר

10.5.72

הצעת פרוגרמה לבנין בית הדין הרבני העליון
בעיר העתיקה-ירושלים.

(1) הקדמה

מהותו של בית הדין הרבני העליון, שיסעיף על מכחל המערבי וחלי הבית, מחייב מחיצת שיש בה מסוגה רצינ הגולר על הנסמחות המוסד, הרוברמה של תוכנו והבנין.

אין לבטא לעקיבת מיסריו והיקפו של הבנין רק על סוף המרבים כמי שהם קיימים כעת, אלא מחוך המחבות המעקידים הנוספים שהוא שמוי למלא, בעמים של בורמים אחר חלק מהם נמנים המחז-

א) אבולת האולמות הימודים עד 5 מיליון לפש.
ב) הרחבת המקר ומקרקע הדיקה בין המרך לבין יהדות המזבות.
ג) בית הדין הרבני העליון – שיקום בקרבת הר הבית ושיעורי בליבות רבים הנים נשמרים והמדבים
מן מעבר המדרשי – בן הדין שיחבת את המויו הבנין בעל מזרח נעומה ובורל מרשים.

(2) הרחבה ברמה

א) בהתאם לדרגי המעילות והחליבי הבורות יהיה הבנין מורכב מהיחידות הדלקמן:-

(ה) – אולמות בית הדין, חדרים להחיבות, לסכות, חדר לכו"ר.
(ב) – מרפיה.
(ג) – מנהלה.
(ד) – שונות.

ב) להלן המור המוסר על יחידותיו כמי שנקבע לעיל. ואולי מכוח המחרים בהבילו המחנה לקהל, מרוברוים, חדרי שרות וכו' נקבע במרק (3) מעיף ב) למטה.

(ה) 1) **אולמות בית הדין**

2

א) אולם שיכיל בתוך להרכה המלא של בית הדין, ויסמש קהל של 70 איש. 1 אולם 65 מ"ר
ב) אולם כנ"ל עבור 50 איש. 1 אולם 70 מ"ר

—155 מ"ר

אם הולכים
שני האולמות
יהיו אלה

2) **חדרי המלצות**

לכל אחד מהאולמות הנ"ל יוקצה חדר לצרכי המלצות, הון מדי מהלך המשפט אל המשפטים. חדרים אלה
שב"מ כמה יכיל מסרים שמושים קטנה, יסמנו גם ככניסה המרכזית לדיונים לבמת האולם.

2 חדרים ב"מ 25 מ"ר —50 מ"ר

3) **לשכות**

א) **ב לשכות לנשיאי בית הדין**

כל לשכה, המכלול מסרים אחיות של 500 מטרים, נדרשת ליסיבות שבה ישתמשו ב-15 איש-

60 מ"ר
חדרים —50 מ"ר

15 מט"ר	התחנה
20 מט"ר	חדר לעזמיר
75 מט"ר	
150.— מט"ר	2 לשכות

הערה: קו-אמת יד כל לשכה יהיו מלחתת, ב"כ וכיור רחצה.

ב) לשכות לרופאים

20 מט"ר	כל לשכה הגדול סעריה בת 200 מטר - 6 לשכות, כ"א
15 מט"ר	2 חדרים לאחיות עישמנו את הלשכות, 2 חדרים, כ"א
120- מט"ר	
30- מט"ר	
150.— מט"ר	

הערה: ע"י הלשכות יהיו מלחתת, ב"כ וכיור רחצה.

ג) חדר לעורכי דין

חדר זה יאפשר להתיקבות בין עו"ד וחברים שבמשפט (תובעים, נתבעים, וכו').

25 מט"ר	1 חדר
15- מט"ר	2 תאים, כ"א 7.5 מט"ר
40.— מט"ר	

מלאה?

(ב) מ ס ר י ם

המערכת המתת את הרייגים, עו"ד וכן אנשים שאינם מעובדי המוסד (רייגים מתמחים וכו'), אין להם ענין בכך.

מ) אולם כפרית יכיל ב-3000 ברכים. רוב הספרים יהיו אמסטסטמסודרים במדפים פתוחים (בגובה של חרשת יד) כשמעיון בספרים יעמד על שולחנות, המוצבים בחלקיו השונים של האולם.

120 מט"ר	
15 מט"ר	ב) חדר לאחסון מיושמש לג- קבלת הספרים ורשומם, וכן לאחסנת מיקרופילמים
20 מט"ר	ג) מחסן לכיון, מיכול וביקון ספרים
60 מט"ר	ד) שטח מבוד לקריאת הספרים על חלקים
219.— מט"ר	

(חסר לחשיר)

(ג) ת ג ר ל ת

20 מט"ר	א) חדר לעזמיר הרשמי
35 מט"ר	ב) מזכירות כללית וקופה
20 מט"ר	ג) חדר לכתבים ושרטוטים טלפון

ד) 1 חדר לפומרי חדיגים	15 מל"ר
ה) ארכיב לתיקים שכמעולת (במוד למזכירות)	20 מל"ר
ו) חדר להנהלת המשק וכו'	15 מל"ר
ז) עמדת שמור למרתכת המנהלת	65 מל"ר
ס"ה-	190 מל"ר

(ד) שונות

א) מדנון וקמטרים (קיר-ארון - רק מקום לחסרות משאות, ויש גם מטבח)	35 מל"ר
ב) מקלט, המקה ומערכת למזוג אויר, מחסנים וגנזך לתיקים וכו': (בקומת מרתף)	260 מל"ר
ס"ה-	295 מל"ר

(3) מכונות שטחים

1) יחידת (א) - אולמות, לשכות וכו'	543 מל"ר
2) יחידת (ב) - מטריה על חלקיה	215 מל"ר
3) יחידת (ג) - מנהלה	250 מל"ר
4) יחידת (ד) - שרותים	295 מל"ר
ס"ה-	1245 מל"ר

ב) תוספת של 50%, מחמת גשר הנ"ל, בטכילנטרי המתנת לקהל, מרוזרוים, חדרי שרותים, מרגות, עובי קירות וכו'	622 מל"ר
ס"ה שטח בנין ברוטו-	1867

ג) עקב קמפיטות חגבוהת של בניה, המקובלת בעיר העתיקה ומתוך התחשבות בהדרות מניסיות, ארקדות, שישתלבו בגגין ובהגבהת של בנין בן שלוש קומות - יתיה צורך בסגרש שגודלו (כ.111 ארבע)	1500 מל"ר

הערות:- א) המגרש מנ"ל כולל גם את המשרדים הקיימים בשטח, כגון: לשכת הרב המחוגה על אזור הכרמל, לשכת מנהל המקומות הקדושים ותחנת משטרה.

ב) שטחים לחניה יאותרו בקרבת מקום, בהתאם לתכנית המתאר.

מ.ה. ר נו ן

אדריכל

מדינת ישראל

משרד העבודה

מחלקת עבודות צבוריות-המשרד הראשי
רח' לינקולן 3, ת"א, ת"ד 20101 טל' 289251

תל-אביב שבט תשל"ה

1975 פברואר

מס' 5/12/3/8

לכבוד
א. גלעד ושות', הנדסת חשמל בע"מ
רח' בירנבוים 10
תל-אביב

א.נ.,

הנדון: בית הדין הרבני הגדול, עיר העתיקה, ירושלים - מתקן החשמל
אשור מס' 310/60 מיום 11.8.74
ת"ע /216/74 מיום 4.12.74

הנני להודיעך שהעבודה הנדונה הופסקה ובוטלה מחסר תקציב.

אי לכך אבקשך לראות את ~~ההשמה~~ ההזמנה שבסמך כמבוטלת.

~~בעידה שהתחלת כבר בתכנון העבודה הנ"ל, נא להגיש את חשבונך אל מר יתן גרינברג במשרדנו. במקרה שאין בידיך מסמך התקשרות בינך לבין מע"צ, נא לעכב הגשת חשבונך, ובמקום זה הרך מתבקש להגיש לי עומדן ופירוט השרותים, שבוצעו על ידך עד כה - הכל כדי לאפשר לי הוצאת מסמך כסוי.~~

הודעה זו תאפשר לך לקבל זכויי באוצר בעד ביטול התזמנה המבוטלת.

בכבוד רב,

א. רמק
מרכז תכנון חוץ (בנינים)

העתק: אדריכל ראשי
מהנדס ראשי לבנייה
מהנדס ראשי מכ/חש
מהנדס ראשי בצוע (בנינים)
חשב מע"צ

שבט תשל"ה
ינואר 1975
5/13/2/8

לכבוד
מר משה ספדיה אדריכל
רח' אגרון 8
ירושלים.

א.נ.,

הנדון: ביה"ד הרבני העליון ירושלים עתיקה.
מכתבך: לאדריכל קסוטו שהגיעני ביום 30.10.74

אני מצטער על האחור הרב בקשר להתיחסותי לנושא הנדון במכתבך לאדריכל מ. קסוטו. כפי שהסברתי לך אתה קשור בקשר חוזי אתנו בלבד ולא עם כל גורם אחר. מע"צ היא הזרוע המשלמית המתמחה בתכנון בניני צבור בדרג גבוה. היא הנאמנה של האוצר במשמ זה - באדריכלות ובהנדסה. אי לכך איננו גורסים קיום מגעים ישירים בין אדריכל לבין מזמין העבודה, שלא באמצעותנו. איננו חייב ואני מבקש ברוח חברית אולם חד-משמעית, להמנע ממגעים אלה שתרומתם לנושא אינה קונסטרוקטיבית.

ביתוך אחרי שהתכניות מוכנו ואושרו גם ע"י היועץ הארכיטקטוני הקודם לשר התחבורה. גם בעבר, כפי שידוע לך קוימו לחצים בכוונים שונים וקוימו ברורים גם עם שר הדתות להדיחת אלה שלא מעיד מניעיהם עשויים מליח שכולה הכלה.

בכבוד רב,

מרדכי שושני
אדריכל ראשי

העתק: מר י. וינברגר, רח' כורש 14, י-ם
מר א. ערמון

מ.ל.

5/13/2/8

(5)

9.1.75

לכבוד
משרד העבודה
ת.ד. 20101
תל-אביב

א.נ.,

חשבון מס' 2 - בית דין רבני 36/74/ח

שטח ברוטו 3000 מטר מרובע
לפי 2.000 ליי' 6.000.000 ל"י

מכ"ט לפי 4.3% 258.000

עבודה שסיימנו
שלב א - 20%
ב 20%
40% 103.200

(4) לאר גרינברג
הוגן חשבונות ראשונות
24.1.75

פחות חשבון מספרו ראשונות בלבד 51.600

סך חשבון 51.600

(1) לאר שושנ
אהקש אשרק
21.1.75 נאה אשמורן

(2) לאר גרינברג
איננו אוכן לאשר כולם כיון שיש עצמן
וכולו פרוגרמטי.
23.1.75

(3) מר שושנ
הלא אינן מוגשים לאישור גרוס
כי אלו נמצאים בהתכתבות
עם הדרגאים
23.1.75

– שיינבוים – הועלה הקודם אשר.

(1) מה שלומך

ב"ה ב' שבת תשל"ה
16 בדצמבר 1974

אל: מר מרדכי שושני, אדריכל ראש מחלקת עבודות ציבוריות ת"ד 20101 תל-אביב

(2) לטיפולך שלומך.

הנדון: ביה"ד הרבני הגדול בירושלים
מכתבך מ-5.12.74

1. ביחס לתקציב התכנון, הרי בכל מקרה לא נוכל בשנת התקציב הנוכחית מסיבות מובנות להעביר את הסך -200,000 ל"י שאושרו על ידינו למטרה זו ונוכל לעשות זאת רק בשנת התקציב הקרובה.

2. אני חייב לצערי לדחות את השקפתך לגבי הערותיו העניניות של האדריכל דוד קסוטו לתכניתו של האדריכל ספדי. כבודו של מר ספדי ויכולתו האדריכלית במקומם מונחים, אך מותר וצריך להעמיד את תוכניתו בשנם הביקורת המקצועית ולא לקבלה בחיבת "מורה למשה מסיני". הרמרנט שלנו לבושא זה הוא האדריכל קסוטו, היועץ האדריכלי לשר הדתות, ודעותיו משקפות את עמדת המשרד שעבורו ובתקציבו ייבנה בית-הדין הרבני הגדול. יתר על כן גם ל"הדיוטות" בבושא האדריכלות כעבדך החתום מטה מותר להביע ספיקות רציניים אם אמנם זו הנת לגשת לתכנון והקמת מבנים מונומנטליים, כאשר התוכנית המוצעת ע"י האדריכל ספדי הורגת מבחינה תקציבית מכל מסגרת סבירה.

נצטרך לשוב ולשקול, שיקול עניני ותקציבי כאחד אם אמנם לכך אנו חותרים.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: סגן מנהל מע"צ, ת"ד 20101 תל-אביב
אדריכל ספדי, רחוב מרכוס 13 ירושלים
אדריכל קסוטו, יועץ אדריכלי לשר הדתות
מהנדס י' ויינברגר, רחוב כורש 14 ירושלים
מר פנחס הר, אגף התקציבים משרד האוצר ירושלים

לתיק –
מכתבי למנכ"ל הפנים נכתב
לפני קבל מכתב זה.
27.12.74

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד הדתות

ב"ה ב' טבת תשל"ה
16 בדצמבר 1974

אל: מר מרדכי שושני, אדריכל ראש מחלקת עבודות ציבוריות ת"ד 20101 תל-אביב

מר שושני

אין מכתב זה תשובה למכתבו
לאחר שלא מלאת 24.12.74.

הנדון: ביה"ד הרבני הגדול בירושלים
מכתבך מ-5.12.74

1. ביחס לתקציב התכנון, הרי בכל מקרה לא נוכל בשנת התקציב הנוכחית מסיבות מובנות להעביר את הסך -200,000 ל"י שאושרו על ידיבו למטרה זו ונוכל לעשות זאת רק בשנת התקציב הקרובה.

2. אני חייב לצערי לדחות את השקפתך לגבי הערותיו העניניות של האדריכל דוד קסוטו לתכניתו של האדריכל ספדי. כבודו של מר ספדי ויכולתו האדריכלית במקומם מובחים, אך מותר וצריך להעמיד את תוכניתו בשבט הביקורת המקצועית ולא לקבלה בחינת "תורה למשה מסיני". הרפרנט שלנו לנושא זה הוא האדריכל קסוטו, היועץ האדריכלי לשר הדתות, ודעותיו משקפות את עמדת המשרד שעבורו ובתקציבו ייבנה בית-הדין הרבני הגדול. יתר על כן גם ל"הדיוטות" בנושא האדריכלות כעבדך החתום מטה מותר להביע ספיקות רציניים אם אמנם זו העת לגשת לתכנון והקמת מבנים מונומנטליים, כאשר התוכנית המוצעת ע"י האדריכל ספדי חורגת מבחינה תקציבית מכל מסגרת סבירה.

בצטרך לשוב ולשקול, שיקול עניני ותקציבי כאחד אם אמנם לכך אנו חותרים.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: סגן מנהל מע"צ, ת"ד 20101 תל-אביב
אדריכל ספדי, רחוב מרכוס 13 ירושלים
אדריכל קסוטו, יועץ אדריכלי לשר הדתות
מהנדס י' ויינברגר, רחוב כורש 14 ירושלים
מר פנחס הר, אגף התקציבים משרד האוצר ירושלים

מדינת ישראל

משרד העבודה
מחלקת עבודות ציבוריות
מחוז ירושלים

משרד העבודה
מחוז עבודות ציבוריות, המשרד הראשי
18.12.74
ה. חתימה

תאריך: כח. כסלו תשל"ה
12.12.74

מסמר: 3084 - 6 ~~5/32/2~~
5/33/1

מתק 5/13/2/8

אדריכל ראשי
מ.ע.צ
תל - אביב

הנדון: גיהוץ הרבני. עיר עתיקה. י-ם.

הנדון: הרובע היהודי, העיר העתיקה, ירושלים - הריסת מבנים

הנזכר: מכתב מהנדס העיר מס' בנ/74/584 מיום 1.12.74

- - - הריני מעבירה אליך במצורף תצלום המכתב הנ"ל.

לידיעתך.

① למתק - יעקב יעבץ! למר וינברג.

בברכה
עדה לוקסמבורג
סגן מהנדס המחוז
ב/מהנדס המחוז

23.12.

ה/63

משרד מהנדס המחוז רח' הנביאים 52 ת"ד 132 ירושלים 91 000 טל' 224411

מדף 1046

2

עיריית ירושלים

מחלקת מהנדס העיר

טלפון: 225411

תיק מס' בנ/74/584

תאריך 1/12/74

הודעה בדבר החלטות הועדות

לכבוד

מדינת ישראל באמצעות מע"צ

רחוב הנביאים 52

ירושלים.

א.נ.,

הנדון: בקשה לרשיון בנין עבור הריסת מבנים

בשכ'/רח' הרובע היהודי גוש _____ חלקה _____

הנני מתכבד להודיעך שהועדה המקומית לתכנון ולבניה בישיבתה מיום 20.11.74 החליטה לדחות את הבקשה, הועדה חשוב ותדון בבקשה להריסה רק לאחר שתוגש התכנית להקמת הבנין המיועד לקום במקום. הועדה ממליצה לשקם ולשלב בבינוי החדש מבנים קיימים לרבות המבנה הנמצא ליד המדרגות המובילות לכותל בעל שני הקטרונים, הנמצא בפינה הצפונית מזרחית של השטח.

כדי לאפשר המשך הטפול בבקשתך יש להגיש את המסמכים הבאים:

הערה: אין להתחיל בכל עבודות בניה לפני קבלת הרשיון.

שעות קבלת קהל: בימים א-ה' בין השעות 12.00 - 4.00

1.XII.1974
מ.ע.צ. מחוז ירושלים

בכבוד רב,

מהנדס העיר

העתק: מר משה ספדיה, אדר'
רחוב מרכוס 13, ירושלים.

ס.10.74/2000/4839 מח' מהנדס העיר, רח' הלל 23, י-ם.

יאך/אץ

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

9.12.74

(2) למעקב - התכתבות ביה"מ מר מרדכי ווסמן

29.1.75

(1) ארכיון ראשי
אתרו שרשאלי על ההלוש-
אבקש שיהיה שאלון לפני
טיפול נוסף עם הדיירים
בדמוקרן

לכבוד
אינג' א. גיל
סמנכ"ל מחלקת עבודות ציבוריות
רח' לינקולן 3
תל אביב

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני-בדיקת התאמה לפרוגרמה

בהתאם לבקשתך בדקתי את כל נושא המחלוקת בין משרד הדתות והאדריכל בגין אי התאמה לפרוגרמה. ניסיתי גם למצוא מכתבים מתקופה שלפני טפולי בפרוייקט ביחס להגדלת שטחי הבנין אותם הנני מצרף בזה.

מאחר וחישובי השטחים בבנין אינם חד משמעים בגלל הגדרה שונה של השטחים, לקיחת גובה החלל כגורם בהגדלת השטח התיאורטי, באם שטחים חיצוניים אבל מקורים הם כשטחים בנויים, בגות מרוצפות וכו'.

בחישובים שלי לא התחשבתי בגורם הגובה וכשטחים בנויים חשבתי רק חללים סגורים. בניתי טבלת השואה בין השטח בפרוגרמה ובין השטח המתוכנן (טבלה מס' 1) טבלה זו כוללת שטחי נטו של החללים השמושיים של הבנין בתוספת שטחי סירקולציה. בעמודת ההערות בטבלה הנ"ל ציינתי בחלק מהמקרים את הגורמים לחריגות מהפרוגרמה המקורית.

פרט לזאת הנני מצרף סט תכניות מושלם של הבנין ובו סימון בצבעים המראה אם השטח יוחס לשטח לבניה, מרפסות מקורות, או בלתי מקורות, גינות פנימיות, דרכי שרות וחניה וכו'. תוך השטח לבניה ישנה חלוקה פנימית לשטח נטו להרחבה, סירקולציה, ושטח התלוי בתכנון הסופי של רחבת הכותל. לסט התכניות צירפתי טבלה מס' 2 הכולל מקראה וסכומי השטחים לפי החלוקה הנ"ל.

2/ ...

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

ישנו שטח המכונה אצלי כ"שטחים חיצוניים פקורים התלויים בפתוח רחבת-הכותל", היום ובעתיד. שטח זה לא שייך אורגנית לבנין אלא משמש את רחבת הכותל והתנועה משם ואליה. כמו כן יש שטח המכונה "אפשרות להרחבה בעתיד" שטח זה נוצר עקב הורדת המפלס של רחבת הכותל. לפי התכנון קומה זו היא למעשה קומת מסד שמתחייב ממפלסי השטח סביב, אבל לא משמש בהכרח את הבנין, וניתן למצוא פתרון שבקומה זו יבנה רק חזית לבנין ולא קומה.

ראוי לציין בסבלת ההשואה השטח הגדול של הסירקולציה בהשואה לשטח השמושי.

על כן הנני מצרף טבלה מס' 3 בה רשימה של גורמים ספציפיים וסביבתיים שגרמו וחייבים לגרום בהכרח לשנוי מהפרוגרמה המקורית.

במכתב הראשון שהנני מצרף יש סמוכין להגדלת הבנין לשלושה מודולים דבר המצריך הגדלת השטח הצבורי. ממכתב שהוא מתאריך 3.5.73 נשלח העתק לאדרכ' שינברגר שהיה יועץ משרד הדתות בזמנו. גם המכתב השני מתאריך 4.2.74 עם העתק לאדר' שינברגר מתייחס לבניית הבנין לפי מודולים שבתכנון רחבת הכותל.

הנני ממליץ לכנס פגישה משותפת עם כל הגורמים למציאת דרך להמשך התכנון.

לשמותך תמיד להסברים נוספים.

בכבוד רב,

אינג' יעקב שינברגר

העתק: אדר' שושני מרדכי
אדריכל ראשי

מק 5/13/2/8

(1) לתיק — התכתבות הועברו לידי מר מרדכי וויסמן.
29.1.75

טבלה מס' 1

טבלת השואה בין שטחים בפרוגרמה ובין שטח מתוכנן

חדר	מס' החדר	מס' בתכנית	שטח ($מ^2$) לפי פרוגרמה של רונן	שטח ($מ^2$) לפי התכנון	* הערות
אולם בית דין (70 מושבים)	1	34	85	122	לפי סדרי בית הדין הרבני
אולם בית דין (50 מושבים)	1	34	70	105	העדים והמתדיינים יושבים
חדרי התיעצות	2	24	50	47	בשורה מסול השופטים ולא בצד
			205	274	
חדר נשיא בית הדין	2	31	80	104	
מזכירות	2	32	40	45	
המתנה	2	5	30	35	
			150	184	
חדרי דיינים	6	29	120	140	לפי הפרוגרמה היה צריך רק מקום ל-6 דיינים כיום יש 8
מזכירות	2	30	30	70	
			150	210	
חדר עורכי דין	1	25	35	55	
חדרי התייעצות	2	24	15	17	
			50	72	
ספריה	1	20	120	140	
ספרנית	1	21	15	17	
מחסן	1	16	20	17	
ספרית הרחבה	1	22	60	52	
			215	226	
חדר של פקיד ראשי	1	12	20	17	
מזכירות	1	9	35	35	
חדר כתבניות	1	11	20	17	
סופרי הדיינים	1	-	15	-	ניתן למקם חדר זה בשטח---
ארכיון	1	8	20	20	המיועד להרחבה
חדר מנהל המשק	1	10	15	15	
הרחבה	1	6	65	160	
			190	264	
מזנון	1	23	35	72	
מקלט	1	15	295	470	
חדרי מכונות	1	14			
חדר העתקות	1	13	לא כלול בפרוגרמה	35	נדרש ע"י מזכיר בית הדין--
חצר מרכזית ואולם כניסה	1	4	" " "	350	סוכם עליו במאוחר בהתאם --
					למכתבים מצורפים
			330	927	
סה"כ שטח נטו			1245	2157	
סירקולציה, קירות שרותים וכ			(40-50%) 600	1502	
שטח פנימי התלוי בפיתוח רחבת הכותל			--	84	
			1845	3743	

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

טבלה מס' 2

סה"כ ($מ^2$)

שטחים פנימיים

שטח נטו	1997
שטח להרחבה	160
סירקולציה קירות, שרותים וכו'	1502
שטח פנימי התלוי בפיתוח רחבת הכותל בעתיד	84
	3743

שטחים חיצוניים מקורים

שטחים חיצוניים מקורים שהם חלק מבית הדין	241
שטחים חיצוניים מקורים הקשורים לרחבת הכותל כיום	143
שטחים חיצוניים מקורים התלויות לפיתוח רחבת הכותל בעתיד	252
דרך שרות וחניה מקורים	293
	929

שטחים חיצוניים בלתי מקורים

גינות	95
-גגות מרוצפות	490
	585

אפשרות להרחבה בעתיד (קומת מסד עקב מפלס סופי רחבת הכותל)	402

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

טבלה מס' 3

גורמים בעלי השפעה על נטו-ברוטו

1. מקור אור מצד אחד של הבנין הגורם לסדור החדרים בצד האור ויוצר פרוזדורים ארוכים.
2. הפניה לכותל של כל החדרים הציבוריים. כולל חדרי הדיינים ונשיאי בית הדין לפי בקשת הרבנים הראשיים.
3. אופי השטח המחייב בנין של שש קומות עקב מפלס סופי של רחבת הכותל ומפלס רחוב עליון קיים.
4. אין חניה ברחבת הכותל ע"כ חניה בתוך הבנין.
5. הרעיון של החצר הפנימית נותן אור במרכז הבנין (ראה סעיף 1) כדי להקסין את התלות של תאורה מכוון אחד.
6. החצר הפנימית מאפשרת חשיפה של הסלע הטבעי במדרון בשטח בית הדין כאפקט-ארכיטקטוני-(במקום השקעות בעבודות אומנות).
7. דרישת הרבנים הראשיים לתכנון הבנין עם מתן צורה ארכיטקטונית מיוחדת ובולטת להצגת החשיבות של הבנין וליצירת אפקט של שלושה שערים (שלושה מודלים) "אמת משפט וצדק".
8. עצוב הבנין עפ"י התכנון של המבנים בסביבה עם כיפות במודלים קבועים.
9. דרישה מיוחדת מהרבנים הראשיים לאפשר להם תנועה בבנין מבלי לעבור בשטחים המיועדים למתדיינים ולצבור. דרישה שאדר' שושני אישר שקיים גם בבתי המשפט.
10. דרישת למזוג אויר ושנוי דרישות הג"א הגורם להגדלת חדרי המכונות והמקלט

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

9.12.74

① בקשת הבעלים שנותנו למכתבו ולא למהנדס.
② בקשת מהנ"ל לצמן סניף בלפס (17.12.74)

מ. לל

③ לטיפול 21.1.74

לכבוד
אינג' א. ביל
סמנכ"ל מחלקת עבודות ציבוריות
רח' לינקולן 3
תל אביב

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני-בדיקת התאמה לפרוגרמה

בהתאם לבקשתך בדקתי את כל נושא המחלוקת בין משרד הדתות והאדריכל בגין אי התאמה לפרוגרמה. ניסיתי גם למצוא מכתבים מתקופה שלפני ספולי בפרוייקט ביחס להגדלת שטחי הבנין אותם הנני מצרף בזה.

מאחר וחישובי השטחים בבנין אינם חד משמעים בגלל הגדרת שונה של משטחים, לקיחת גובה החלל כגורם בהגדלת השטח התיאורטי, באם שטחים חיצוניים אבל מקורים גם כשטחים בנויים, בגות מרוצפות וכו'.

בחישובים שלי לא התחשבתי בגורם הגובה וכשטחים בנויים חישבתי רק חללים סגורים. בניתי טבלת השואה בין השטח בפרוגרמה ובין השטח במתוכנן (טבלה מס' 1) טבלה זו כוללת שטחי נסו של החללים השמושיים של הבנין בתוספת שטחי סירקולציה. בעמודת ההערות בטבלה הנ"ל ציינתי בחלק מהמקרים את הגורמים לחריגות מהפרוגרמה המקורית.

פרט לזאת הנני מצרף מס תכניות מושלם של הבנין ובו סימון בצבעים המראה אם השטח יוחס לשטח לבניה, מרפסות מקורות, או בלתי מקורות, גינות פנימיות, דרכי שרות וחניה וכו'. תוך השטח לבניה ישנה חלוקה פנימית לשטח נסו להרחבה, סירקולציה, ושטח התלוי בתכנון הסופי של רחבת הכותל. לסס התכניות צירפתי טבלה מס' 2 הכולל מקראה וסכומי השטחים לפי החלוקה הנ"ל.

2/ ...

• 3 מודולים לפרוגרמה בטבלה 2
• רצוי לצמצם.
•

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

ישנו שטח המכונה אצלי כ"שטחים היצוניים מקורים התלויים בפתוח רחבת-הכותל", היום ובעתיד. שטח זה לא שייך אורבנית לבנין אלא משמש את רחבת הכותל והתנועה משם ואליה. כמו כן יש שטח המכונה "אפשרות להרחבת בעתיד" שטח זה נוצר עקב הורדת המפלס של רחבת הכותל. לפי התכנון קומה זו היא למעשה קומת מסד שמתחייב ממפלסי השטח סביב, אבל לא משמש בהכבת את הבנין, וניתן למצוא פתרון שבקומה זו יבנה רק חזית לבנין ולא קומה.

ראוי לציין בטבלת ההשואה השטח הגדול של הסירקולציה בהשואה לשטח השמושי.

על כן הנני מצרף טבלה מס' 3 בה רשימה של גורמים ספציפיים וסביבתיים שגרמו והייבים לגרום בהכרח לשנוי מהפרוגרמה המקורית.

במכתב הראשון שהנני מצרף יש סמוכין להגדלת הבנין לשלושה מודולים דבר המצריך הגדלת השטח הצבורי. ממכתב שהוא מתאריך 3.5.73 נשלח העתק לאדרכ' שינברגר שהיה יועץ משרד הדחות בזמנו. גם המכתב השני מתאריך 4.2.74 עם העתק לאדר' שינברגר מתייחס לבניית הבנין לפי מודולים שבתכנון רחבת הכותל.

הנני ממליץ לכנס פגישה משותפת עם כל הגורמים למציאת דרך להמשך התכנון.

לשרותך תמיד להסברים נוספים.

בכבוד רב,

אינג' יעקב וינברגר

העתק: אדר' שושני מרדכי
אדריכל ראשי

טבלה מס' 1

טבלת השואה בין שטחים בפרוגרמה ובין שטח מתוכנן

חדר	מס' החדר	מס' בתכנית	שטח ($מ^2$) לפי פרוגרמה של רונן	שטח ($מ^2$) לפי התכנון	* הערות
אולם בית דין (70 מושבים)	1	34	85	122	לפי סדרי בית הדין הרבני
אולם בית דין (50 מושבים)	1	34	70	105	תעדים והמתדיינים יושבים
חדרי התיעצות	2	24	50	47	בשורה ממול השופטים ולא בצד
			205	274	
חדר נשיא בית הדין	2	31	80	104	
מזכירות	2	32	40	45	
המתנה	2	5	30	35	
			150	184	
חדרי דיינים	6	29	120	140	לפי הפרוגרמה היה צריך
					ל"ק מקום ל-6 דיינים ביום
מזכירות	2	30	30	70	יש 8
			150	210	
חדר עורכי דין	1	25	35	55	
חדרי התייעצות	2	24	15	17	
			50	72	
ספרית	1	29	120	140	
ספרנית	1	21	15	17	
ממשן	1	16	20	17	
ספרית הרחבה	1	22	60	52	
			215	226	
חדר של פקיד ראשי	1	12	20	17	
מזכירות	1	9	35	35	
חדר כתבניות	1	11	20	17	
מומחי הדיינים	1	-	15	-	יתן לסקם חדר זה בשטח---
ארכיון	1	8	20	20	ויועד להרחבה
חדר מנהל המשק	1	10	15	15	
הרחבה	1	6	65	160	
			190	264	
מזנון	1	23	35	72	
מקלט	1	15	295	470	
חדרי מכונות	1	14			
חדר העתקות	1	13	לא כלול בפרוגרמה	35	רש ע"י מזכיר בית הדין--
חדר מרכזית ואולם כניסת	1	4	" " "	350	כם עליו במאוחר בהתאם --
					כתבים מצורפים
			330	927	
סה"כ שטח נטו			1245	2157	
סירקולציה, קירות שרותים וכ			(40-50%) 600	1502	
שטח פנימי התלוי בפיתוח רחבת הכותל			--	84	
			1845	3743	

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

טבלה מס' 2

סה"כ ($מ^2$)

שטחים פנימיים	
שטח נטו	1997
שטח להרחבה	160
סירקולציה קירות, שרותים וכו'	1502
שטח פנימי התלוי בפיתוח רחבת הכותל בעתיד	84
	3743
שטחים חיצוניים מקורים	
שטחים חיצוניים מקורים שהם חלק מבית הדין	241
שטחים חיצוניים מקורים הקשורים לרחבת הכותל כיום	143
שטחים חיצוניים מקורים התלויות לפיתוח רחבת הכותל בעתיד	252
דרך שרות וחניה מקורים	293
	929
שטחים חיצוניים בלתי מקורים	
גינות	95
גגות מרוצפות	490
	585
אפשרות להרחבה בעתיד (קומת מסד עקב מפלס סופי רחבת הכותל)	402

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

טבלה מס' 3

גורמים בעלי השפעה על נטו-ברוטו

1. מקור אור מצד אחד של הבנין הגורם לסדור החדרים בצד האור ויוצר פרוזדורים ארוכים.

2. המגיה לכותל של כל החדרים הציבוריים. כולל חדרי הדיינים ונשיאי בית הדין לפי בקשת הרבנים הראשיים.

3. אופי השטח המחייב בנין של שש קומות עקב מפלס מוס של רחבת הכותל ומפלס רחוב עליון קיים.

4. אין חניה ברחבת הכותל ע"כ חניה בתוך הבנין.

5. הרעיון של החצר הפנימית נותן אור במרכז הבנין (ראה סעיף 1) כדי להקטין את התלות של תאורה מכוון אחד.

6. החצר הפנימית מאפשרת חשיפה של הסלע הטבעי במדרון בשטח בית הדין כאפקט-אסתטיקטוני-(במקום השקעות בעבודות אומנות).

7. דרישת הרבנים הראשיים להכנון הבנין עם מתן צורה ארכיטקטונית מיוחדת ובולטת להצבת החשיבות של הבנין וליצירת אפקט של שלושה שערים (שלושה מודלים) "אמת משפט וצדק".

8. עצוב הבנין עפ"י התכנון של המבנים בסביבה עם כיפות במודלים קבועים.

9. דרישת מיוחדת מהרבנים הראשיים לאפשר להם תנועה בבנין מבלי לעבור בשטחים המיועדים למתדיינים ולצבור. דרישה שאדר' שושני אישר שקיים גם בבתי המשפט.

10. דרישת למזוג אויר ושנוי דרישות תג"א הגורם להגדלת חדרי המכונות והמקלט

מ ז כ ר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל: מר ברסקר	התאריך: 21.1.75
מאת: א. רמון	תיק מס': 5/13/3/8

הנדון: בית הדין הרבני הגדול בירושלים - מינוי חשמל

הנדונה פלונית מס' רע/74/216 מיום 4.12.74

אנו מבקשים את הסכמתך בכל

תוקף הקבוע

נא תחזיר הודעות פיול ליד א. אלון -

כפי שסוכם אתך בנוגע לאפשרות מינוי חל

ברברה

העתק: מר סיגלר

לדיון

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

מספרנו תאריך

14.1.75

לכבוד
מר ד. גלס, מנהל משרד הדתות
אינג' א. גיל סגן מנהל מעץ
אדר' א. שושני אדריכל ראשי מעץ
אדר' א. ערמון ס.אדריכל ראשי מעץ
אדר' ד. קאסוטו
אדר' מ. ספדיה

א.נ.,

הנדון: בית הדין הרבני - פגישה

נא לרשום לפניכם שהפגישה בקשר לקדום חבנון המבנה הנ"ל תתקיים ביום 22.1.75 בשעה 12.00 במשרדו של מר ד. גלס מנהל משרד הדתות בירושלים (במגרש הרוסים).

בכבוד רב

אינג' יצחק וינברגר

מר מלטר

כוכבא- י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14 טל. 02-233137
בני-ברק, רח' הרב ניסנבאום 17 טל. 785860

תאריך

29.12.74

העתק

מר

5.1.75

לכבוד
אדריכל ד. קאסוסו
יועץ אדריכלי למשרד הדתות
רח' התיבונים 4
ירושלים

א.נ.,

הנידון: בית הדין הרבני - תכניות

רצ"ב הנני מעביר לך לעיון סט תכניות שלם שהאדריכל העביר אלי עבורך בימים אלו.

תכניות שהוספקת לראות עד כה לא היו מושלמות, סט זה מעודכן ומושלם כולל הזיתות והתכים.

בכבוד רב,

אינג' יעקב וינברגר

העתק: אדר' שושני
אדריכל ראשי מ.ע.צ.

אדר' ערמון
אדר' ספדיה

טבת תשל"ה
דצמבר 1974 24
5/13/2/8

אל: מר ד. בלס, מנהל משרד הדתות, רחוב יפו 30, י-ם

הנדון: ביה"ד הרבני העליון, עיר עתיקה, ירושלים

לקראת הישיבה שקבענו ברצוני להביא לידיעתך, ובכתב דוקא, את עיקרי ההשקפות שנתגבשו אומי בבואי לדון בבנין באתר מקודש זה.

מה שניתן ללמוד מן הכותל עצמו מבחינה טכנולוגית-הנדסית היא הגישה הממלכתית לבנין. האבנים ממקופת הורדוס המסותתות להפליא בדיקנותן הן במשקל עד 200 טון לאבן ובמדות המעוררות התפעלות עד היום. זאת-לעומת גדבכי האבן הקטנוניים שהקים סוליימאן המפואר ומושלים אחרים אשר עבורם לא היתה, ירושלים עיר מלוכה אלא בירת מחוז אחד מני רבים באימפריה זו או אחרת. מפעל הנדסי מסוג זה מחייב אותנו גם היום.

קיימים בנינים שהם בבחינת נכסים לאומיים מיוחדים במינם אשר לבבם לא יצלחו קני-המדה הרגילים הנהוגים לגבי בניני צבור אחרים. בהור שכאלה אני רואה, בין האחרים, גם את בית-הדין הרבני העליון כמו גם בית-המשפט העליון על הר-הצופים שהכנונו עונה על ההשקפות דלעיל.

ברור לי שמחר גיסא חייב מכנונו של בנין זה לחרוב מהנחיות שנקבעו לבניני צבור ומאידך ידוע לכל כי מדינתנו אינה מובלת מעדמי תקציבים. להפך-המנוחה ממנה והלאה והמחסור בתקציבים הוא כרוני.

ובכל זאת - למרות הכל - הולכת וקמה נגד עינינו מדינת היהודים אשר אנו האדריכלים נותנים לה את צביונה המיוחד. כאדריכל אינני יכול להתברך במקצועי ולומר כי אמנם הברכה שורה על מעשה ידנו. להפך - העובר בארץ לארכה ולרחבה רואה מה רבים ונצורים המשים, מה רבה "הפונקציונליות" ומה קטה ההטונה מבחינה חזותית. שכן - "אדריכלות" אינה מוצר הנוצר מעצמו כתוצאה מפתרון הנדסי נכון. "אדריכלות טובה" עולה בממון. בממון רב.

ואם לא בית-הדין הרבני באתר המקודש ביותר לעם ישראל - היכן כן?

משום כך - הוריתי לאדריכל, בהסכמת החברה לשקום העיר העתיקה, לבנות ברוחב יד - על 3 מודולים ולא 2 אשר גם בהם ניתן להסתפק, להקים מבואה שתחבר כבריח את קומות הבנין העליונות, להשתמש במיטב חפרי הבנין והטכניקות. מובן שבמקום מבואה נתן להסתפק במדר מדרגות רגיל כמו בכל כניסה לבנין. הוא "פונקציונלי" אולם מזוהה עם בינוניות ואזלת יד.

קיימנו דיון מיוחד בלשכתו של הרב הראשי גורן במגמה לעמוד על הצורך לראות בפרוגרמה הנוכחית שלב ראשון בלבד תוך אפשרות הרחבה בעתיד. טובם שהבינוי המיוחד באתר זה מחייב בטר הבנין כולו בשלב הראשון תוך השארת חללים פנוים, בלתי מנוצלים כיום, לאפשרות הרחבה בעתיד.

ואם אחזור לקרקע המציאות.

2/..

אנו חיים במקומות אינפלציה המוגדרת כ"דוהרת". אנו חייבים להסתגל אליה ולחיות אתה. וכיון שכל חודש העובר מגדיל את העלות בכמה אחוזים הופך "הזמן" לגורם דומיננטי. כל שקול כלכלי שהוא הופך למיושן תוך זמן קצר. כל רצון לחסוך הופך לבזבוז אם אין הוא מלווה בצעדים מעשיים ונמרצים.

אני יכול בתחלת להצביע על מכתבו של הממונה על בטקציבים באוצר מלפני שנים מעטות שדרש לגשת בדחיפות לתכנון ולביצוע וביצד התהפכה הקערה על פיה תוך זמן קצר. מקצוע האדריכלות איננו מקצוע דמוקרטי שנותן אשרות לוכחים ולדיונים. להפך - זהו מקצוע אינדיבידואליסטי מובהק, אינטואיטיבי אשר רק ימידי מבולה נהנו בו. הרגשתי האישית, שותפים לה רבים אחרים שהתכנית שאשרנו אמנם מצדיקה את התקוות שתליינו בה.

אני נזכר בפרשת תכנון בית נשיאי ישראל בירושלים אשר גם שם כהן בקודש יועץ לאוצר ממומחיותו היא הליכה לוליינית בין מפות וסיכום משרות. המובאה בלויה לעין כל בית נשיאי ישראל איננו השב ארכיפקטוני, ולו גם מינימלי, וע"י כך הותמצה הזדמנות ליצור משהו טוב "שתמארת היא לעושיה ותמארת לת מן האדם".

במקצוע אמנותי אין מקום לפשרות.

ב ב ר כ ה,

מרדכי טושני
אדריכל ראשי

העתק: כב' הרב הראשי ש. גורן, הרבנות הראשית, ירושלים
כב' הראשון-לציון, י. עובדיה, הרבנות הראשית, ירושלים
מהנדס מחוז ירושלים
מר קסוטו, משרד הדתות, רח' יפו 30, ירושלים
מר ספדיה, רח' אגרון 8, ירושלים
מר ויינברגר, רח' כורש 14, ירושלים
מר א. ערמון

מ.ה.

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל: מר וינגרטן כוכבאל, רח' כורש 14, ירושלים	התאריך: 13.12.74
מאת: מ. שוטן, אדריכל ראשי מחוז רח' לינקולן 3, תל-אביב	תיק מס': 5/13/2/8

הנדון: בית-הדין הרבני בירושלים העליון.
העיר העתיקה

רבה תצלום מכתב מ-1.12.74
בנדון הריסת מבנה בגבול המיועד
להקמת הבנין הנ"ל.
ליצחק
בכבוד רב -

שלתיק

מדף 1010

(1) לחוה –

נא לבלם אל ולהעביר

לאמר ומנהרוגר –

דוכבאו. רח' טרש 14,

ירושלים.

בברוך מעתה קלר.

15.12.מר

מלון ארבע עונות
FOUR SEASONS HOTEL
NETANYA, ISRAEL נתניה
TEL. 053-[illegible] טל.

מק 5/13/2/8

ע י ר י ת י ר ו ש ל י ם

מחלקת מהנדס העיר

טלפון: 225411

חיק מס' בנ/74/584

תאריך 1/12/74

הודעה בדבר החלטות הועדות

לכבוד

מדינת ישראל באמצעות מע"צ

רחוב הנביאים 52

ירושלים.

א.נ., ג.נ.,

הנדון: בקשה לרשיון בנין עבור הריסת מבנים

בשכ'/רח' הרובע היהודי גוש _____ חלקה _____

הנני מתכבד להודיעך שהועדה המקומית לתכנון ולבניה בישיבתה מיום 20.11.74 החליטה לדחות את הבקשה, הועדה תשוב ותדון בבקשה להריסה רק לאחר שתוגש התכנית להקמת הבנין המיועד לקום במקום. הועדה ממליצה לשקם ולשלב בבינוי החדש מבנים קיימים לרבות המבנה הנמצא ליד המדרגות המובילות לכותל בעל שני הקמרונים, הנמצא בפינה הצפונית מזרחית של השטח.

כדי לאפשר המשך הטפול בבקשתך יש להגיש את המסמכים הבאים:

חיק מס' 5/32/2/7

1.XII.1974

מ.ע.ב. מחוז ירושלים

הערה: אין להתחיל בכל עבודות בניה לפני קבלת הרשיון

שעות קבלת קהל: בימים א-ה' בין השעות 12.00 - 4.00

בכבוד רב,

מהנדס העיר

העתק: מר משה ספדיה, אדר'

רחוב מרכוס 13, ירושלים.

מח' מהנדס העיר, רח' הלל 23, י-ם.

ס.10.74/2000/4839

יאך/אק

משה ספדיה אדריכלים בע"מ
רח' אבן גבירול 8 ירושלים טלפון 02-221471

משה ספדיה

ברוך מרסון

העתק
19.12.74

לכבוד
אדריכל יעקב ויינברג
כוכבא-יפה ושות' בע"מ
רחוב כורש 14
ירושלים

יעקב היקר,

הודיעו לי היום על ישיבה שנקבעה ל-30.12.74 לדיון מעמיק בתכנון בית הדין הרבני.

איחרתי את מועד הישיבה והודעתי שנציג משרדי ישתתף בהעדרי. אך לאור שיחות שהיו לי בימים האחרונים, בין היתר גם עם מר קאסוסו - יועץ משרד הדתות, אני מוצא שהכרחי שאשתתף אישית בישיבה.

מאחר ולא אהיה בארץ לצערי בין ה- 24.12.74 ועד ל- 20.1.75 ולאור ההחלטות החשובות שתתקבלנה בישיבה זו, אני מבקש לקבוע את הישיבה בהשתתפותי. דהיינו, לדחותה עד למועד שובי בפעם הבאה.

בברכה,

(חתום) משה ספדיה

משה ספדיה

העתקים: אדריכל מ. שושני
מר א. גיל

(1) הקשה לשאול את יונקרמנר
אלו.
ש"ל 7.10.74

(2) בינתיים הלוה (4.10.74) 2

(3) לאור גיל — נא רשום מכתבים לאנשי
הבעות (הקשר שלי). שלחו לי העתק-
כל עוד אין | אשרי יודעי בין עתים
לכל המקרה | על מסדרי דתי שאין
אמירות לחברו | ובכלל אין לעשות
דבר. בכלל — איך מבלעדם יבינו
הבעות ולמה?

ש"ל 10.12.74

מ ז כ ר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	מ/ מנהל מקל
מאת:	אדריכל ראשי
הנדון:	ב"אבד הרבני העליון". י-ם.
התאריך	17.12.74
תיק מס'	5/מ/2/8

המתלם ומנהל העבודה אליק תצטרך
בתום לבדיקת השטחים ובכלל תכנולה. אלי
העבודה הקשה הלי לכלל תכנולה. לא כה
אינו מלבן הלי תכנולה ומהקשה להבינן
לפרטיהם ועלוי.

בברכה

אדר

(4) למשק 29.1.75

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ג' באלול, תשל"ד;
21.8.74

3301

לכבוד
מר א. ביל,
מע"צ - מחוז ירושלים,
רח' הנביאים, 52,
ירושלים.

א.נ.,

הנידון: בית-הדין הרבני - הרובע היהודי

הנגנו לאשר תוכנית ההריסות כפי שמופיע בתוכנית - הרצ"ב.

- חלק מהמבנים עוד מאוכלסים ע"י דיירים מקומיים.

- החברה החלה בביצוע עבודות השיקום בצורה נרחבת ברובע מאיזור רחבת השתיה ברחבת הכותל, ואנו נזדקק לשטח הנ"ל לתקופת של 3 שנים.

בכבוד רב,
ד. צ'רוני,
מ/המנהל הכללי

העתק: ש. גרדי, כאן.
י. וינברג.
מ. ספדיה.

"כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ

ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

משרד העבודה
מח' עבודות צבוריות, המשרד הראשי
10. 9. 74
מס' הריק 5/13/2/8

לכבוד

לתיק
2.10.74

לוטה סיכום פגישה מס' מיום 8.8.74
שהופץ בין הגורמים כמפורט למטה.

בכבוד רב,

אינג' יעקב וינברגר

מע"צ:
- [x] ס/מנהל מע"צ (בנינים)
- [x] אדריכל ראשי
- [x] מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
- [x] ערמון
- [ ] מהנדס ראשי מכ./חש.
- [ ] מהנדס ראשי לבניה
- [x] מהנדס מחוז ירושלים
- [ ]
- [ ]
- [ ]

משרד הדתות
- [x] מנכ"ל משרד הדתות
- [ ] אדריכל י. שנברגר
- [ ]
- [ ]
- [ ]

מתכננים
- [x] אדר' מ. ספריה
- [ ]
- [ ]
- [ ]
- [ ]
- [ ]

כוכבא - י.פ.ת. ושות' בע"מ
ירושלים, רח' כורש 14, טל. 02/233137
בני־ברק, רח' ניסנבאום 17, טל. 03/785860

סיכום פגישה מס':
הפרויקט: בית הדין הרבני
תאריך הפגישה: 8.8.74
מקום הפגישה: משרד הדתות ת"א

משתתפים: ד. גלס מנכ"ל משרד הדתות
✓אדר' שושני אדר' ראשי מ.ע.ץ
אדר' ברנט מרסל משרד ספדיה
אדר' דוד משרד ספדיה
אינג' יעקב וינברגר

מס'	לטיפול	החלטה	לבצע עד	הערה
.1	גלס	הועלתה הבעיה של חוסר אדם מקצועי במשרד-הדתות שיכול לבדוק תכניות המוצעות, להעיר הערות ולאשרן. נמסר שהוצא מכרז שתוך זמן קצר ביותר יתמנה אדריכל למלוי התפקיד הנ"ל		
.2	גלס	הוסכם כסלב ראשון לקדום הפרויקט להגיש רשיון להריסת המבנים על שטח של הבנין המתוכנן. יחד עם זה משרד הדתות יזרז ויודיע בקרוב על פנוי המבנים במקום ממשרדי משרד-הדתות שכרגע נמצאים במקום הזה.		
.3	מ.ע.ץ. וינברגר	ינוהל משא ומתן עם החברה להקמת הרובע - היהודי, לזרוז פנוי הדיירים הערבים מחלק הבנינים שבשטח.		
.4	מ.ע.ץ. וינברגר	יש להגיש למשרד הדתות תקציב לכל שנה, שעל משרד הדתות לדווח מהאוצר במשך השנים הבאות		
.5	מ.ע.ץ.	לשנת התקציב 1974 ישנו תקציב של -.500.000 סכום שעל מ.ע.ץ. יהיה להחליט אם ישתמש בו לתכנון או להתחלת הריסת המבנים.		
.6	גלס	תוזמן פגישה עם הא. דובדבני ועם לוי מ-הועדה המחוזית, לדיון ראשוני על המבנה וכדי לשמוע תגובותיהם על המקום ועל השלכות אחרות להקמת בית-הדין במקום שנבחר.		
.7	גלס מ.ע.ץ. וינברגר	כעבור זמן סביר תערך פגישה חוזרת בין הנוכחים לבדיקת התקדמות בתכנון הפרויקט כפי שנמסר עליו בישיבה זו.		

הישיבה הקרובה, ביום:
רשם: אינג' יעקב וינברגר
הישיבה שלאחריה, ביום:

מדינת ישראל

משרד העבודה
מחלקת עבודות ציבוריות
המטרד הראשי
ת.ד. 20101, מיקוד 61200 תל׳
289251

תל-אביב כסלו תשל"ה
6 דצמבר 1974
מס. 5/12/3/8

לכבוד
א. גלעד ושות׳, הנדסת חשמל בע"מ
רח׳ בירנבוים 10
תל-אביב

א.נ.,

הנדון: הזמנה לביצוע עבודה מס׳ ה"ע/ 216 / 74 מיום 4.12.74
בית הדין הרבני הגדול ירושלים - מתקן חשמל

מצורפים בזה 8 עותקים של הזמנה לביצוע עבודה בנדון. נא להדביק בולי הכנסה על המקור בשווי של 4/1000 מערך שכר הטרחה (בעד-כל -.100 ל"י או חלק מהן), ועל ההעתק הראשון יש להדביק בול של -.2 ל"י.
כשסכר הטרחה עולה על -.25,000 ל"י אין להדביק בולים, אלא יש להטביע מס בולים במטרד האוצר.

נא לחתום כדלקמן: בכל דף, בצד - בראשי תיבות, ובתחתית הדף - חתימה מלאה במקום המיועד לכך.

נא להחזיר אלינו את כל העותקים בהקדם.

בכבוד רב,
כאלה

מ.א. רמק
מרכז הכנון חוץ - בנינים

כסלו תשל"ה
דצמבר 1974 5

V 5/13/2/8

אל: מר דוד גלס, מנכל משרד הדתות
רחוב יפו 30, ירושלים

הנדון: ביה"ד הרבני הגדול בירושלים
מכתבך למר גילי מ-11.11.74

במכתבך שבסמך אתה מעביר כי הסיבה העיקרית לאי העברת התקציב המכנון שהובטח כבר לפני זמן רב מאד נובעת מ"הסגות רציניות מאד שהתעוררו בהנהלת משרדכם לגבי המכנית בעקבות הערותיו של האדריכל קסוטו, היועץ האדריכלי החדש של משרד הדתות".

אני מצטער להפריך בירשה זו.

אין קשר, אסור שיהיה קשר, בין העברת התקציבי מכנון לצורך עריכת חוזה עם מתכננים לבין עובדה שיש להם הערות לגבי המכנית. חזקה על האדריכל מפדי שיעבד את המכניות מסמר מעמים כמי שיידרש עד שתתקבלנה; ואילו את שכרו אין להלין. אנו במצב שאין אפשרות להתום אתו חוזה (ורק על סמך חוזה ניתן לשלם) ולשלם עבור העבודה שכבר הסקיע. ושכר זה הוא זכאי לקבל למי כל קריטריון.

אולם לגופה של המכנית של מר מפדי איננני מוכן לקבל הערות או השגות של אדריכל יועץ שלכם כשהוא מנוסח על גבי מכתב בלי שהנושא יובא לדיון אתי. השקעתי בעניין ביה"ד הרבני העליון ברורה ביותר והוא מושמעת מרמת המכנון, המתרים והבצוע של ביהמ"ש העליון על הר-הצופים, של בנין הכנסת וקיר מסער בניינים.
לידיעתך - עבור אולם משפטים אחד בביהמ"ש העליון מוקצבים במכנון 500 מ"ר ומעלה, כאשר חללים צבוריים שונים נוצרים כתוצאה מעיצוב ארכיטקטוני מוצלח ביותר.

האדריכל מפדי איכו זקוק להשכחות מפי שכן הוא מאבר את הגלדיה הראשונה במעלה של אדריכלים בינלאומיים ועבודו לביה"ד הרבני הוא מעבר לשיגרה שרק בקנה-המדה שלה מסוגלים אדריכלים מקומיים מסרי נסיון בשמת הקמת מבני-צבור מונומנטליים לנקום.

אבקשך מאד, לכן, לא להשהות העברת התקציב המובטח.

ב ב ר כ ה,

מרדכי שושני
אדריכל ראשי

העתק: מ/מנהל מע"צ
מר מפדי, רחוב מרכוס 13, ירושלים
מר ויגברגר, רחוב כורש 14, ירושלים
מר קסוטו, משרד הדתות, ירושלים
מר מ. הר, האוצר/תקציבים, הקריה, ירושלים
מהנדס ראשי לבצוע (בנינים)
מר א. קרמון

ש.ר.

א. גלעד ושות' הנדסת חשמל בע"מ - תל־אביב, רחוב בירנבוים 10. טלפון 448223/4
A. GUILAD & Co. ELECTRICAL ENGINEERING LTD. - TEL-AVIV, 10, BIRENBAUM ST., PHONES 448223/4

א. גלעד A. Guilad
ש. שוקלנדר S. Shoklender
א. ברנר U. Brener
י. פיזנטי J. Pizanti

תאריך 24 בנובמבר 1974 Date
מספר 1106/בללי Ref.

לטיפול
נאמן כלכלנו
נ.מ.
28.11.74

משרד
מחי עבודות צבוריות, השכר ואר"ש
יו"ר השלה נכון 26.11.74
מס' תהליך 5/13/2/8

לכבוד
מהנדס רוזנסקי
מהנדס ראשי חשמל מכונות
מע"צ
רח' לנקולן 3
תל - אביב.

א.ג.,

הנדון: בית הדין הרבני הגדול - בעיר העתיקה ירושלים
הערכת תקציבית לעבודות חשמל.

בהמשך לפגישתנו בנדון לוטה הערכתנו התקציבית לעבודות חשמל ותקשורת בבנין הנ"ל.

1.	מתקני מאור וכח מושלמים וצגרת תקשורת כולל בופי תאורת	530,000.- לי
2.	גנרטור חרום למעליות מאור חיוני איורור חיוני וכד'	300,000.- לי
3.	תאורת חרום מסצברים במקומות ציבוריים	50,000.- לי
4.	מרכזית טלפונים מנים תוך אוטומטית 60 שלוחות	200,000.- לי
5.	2 מערכות קוליות לאולמות בית דין	60,000.- לי
6.	מערכת גלוי אש ועשן לספריות וכד'	50,000.- לי
	סה"כ	1,190,000.- לי

נודה לכם על אשורכם והזמנתכם לנ"ל.

בכבוד רב

ש. שוקלנדר
מהנדס

העתק:
מר אירמך - מרכז תכנון בנינים מע"צ מ"א.

THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד הדתות

ב"ה ג' כסלו תשל"ה
17 בנובמבר 1974

39

אל: מר י' סיגלד, מהנדס ראשי לבצוע (בניבים)

הנדון: ביה"ד הרבני הגדול בירושלים

מצ"ל צלום מתשובה שנשלחנו למהנדס גיל סגן מנהל מע"צ בתל-אביב מיום כ"ו חשון תשל"ה (11.11.74).

לידיעתך.

ב ב ר כ ה

חוה כהן

חוה כהן
מנהלת הלשכה (בפועל)

27.11.74

1 מר שוקלר
2 אל כהן
3 רפאל כהן
4

ב"ח כ"ו חשון תשל"ה
11 בנובמבר 1974

אל: מר א' גיל מגן מנהל מע"צ ת"ד 20101 תל-אביב

הנדון: בית הדין הרבני הגדול בירושלים.
מכתבך מס' 5/13/2/8 מ-20.10.74

ברצוני לציין שהתכנון לא תוקם בשל אי המדד המיסוי.

הסיבה העיקרית לכך הן הטבות רציניות מאד שהתעוררו בהנהלת משרדנו לגבי התכנית בעקבות הקרותיו של האדריכל דוד קסמו היועץ האדריכלי החדש של יד הדמות.

אני מבין שכל תוכנית רחבת הכותל - שבית הדין הוא חלק אורגני שלה אמורה להבדק מחדש ע"י ועדה שבה ישתתף גם נציגנו.

ב ב ר כ ה

דוד בלס
המנהל הכללי

העתק: אדריכל דוד קסמו במשרדנו
מ' חר, אגף התקציבים משרד האוצר
מר י' ויינברגר רחוב כורש 14 ירושלים

(1) לאי עכאן לקראת הישיבה
11.3.75

(2) לעתיק
13.3.75

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM - ISRAEL

המנהל הכללי
משרד הדתות

ב"ה כ"ו חשון תשל"ה
11 בנובמבר 1974

7/10/7

אל: מר א' גיל סגן מנהל מע"צ ת"ד 20101 תל-אביב

הנדון: בית הדין הרבני הגדול בירושלים.
מכתבך מס' 5/13/2/8 מ-20.10.74

ברצוני לציין שהתכנון לא הוקפא בשל אי הסדר המימון.

הסיבה העיקרית לכך הן השגות רציניות מאד שהתעוררו בהנהלת משרדנו לגבי התכנית בעקבות הערותיו של האדריכל דוד קסוטו היועץ האדריכלי החדש של שר הדתות.

אני מבין שכל תוכנית רחבת הכותל - שבית הדין הוא חלק אורגני שלה אסורה להבדק מחדש ע"י ועדה שבה ישתתף גם נציגנו.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: אדריכל דוד קסוטו במשרדנו
פ' הר, אגף התקציבים משרד האוצר
מר י' וינברגר רחוב כורש 14 ירושלים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

חשון תשל"ה
נובמבר 1974
5/13/2/8

אל: מר דוד גלס, מנכ"ל משרד הדתות
רחוב יפו 30, ירושלים.

הנדון: בית"ד הרבני הגדול בירושלים.
סמוכין: מכתבנו מס' 5/13/2/8 מ- 21.7.74

במכתבנו שבסמוכין, דרשנו סך של -.500,000 ל"י ע"ח הוצאות ראשוניות והוצאות תכנון, לשנת התקציב הנוכחית. מתוך זה, קבלנו רק -.200,000 ל"י.

אבקשך לזרז את הטיפול ולהעביר סך נוסף של -.300,000 ל"י, על מנת שנוכל לחתום חוזים עם כל המתכננים.

ב ב רבה ה,

י. סיגלר
מהנדס ראשי לבנוי (בניינים)

העתק: השב מע"צ
אדריכל ראשי
מח' בנוי (בניינים)

ה.ה.

(1) למר ערמון לקראת הישיבה. 11.3.75

(2) לעתק 13.3.75

משה ספדיה
אדריכלים בע"מ

רחוב אגרון 8, ירושלים
טלפון: 221471

משרד הדיה
נשרד ו.. אנפי
ח' תשרי תשל"ה - 3. 11. 74
5/13/2/8

לכבוד
אדריכל א. שושני
מ.ע.צ.
רחוב לינקולן 3
תל-אביב

מר שושני היקר,

הנני לאשר קבלת מכתבו של אינג' יעקב וינברג מיום 10.10.74 המורה על הפסקת עבודת התכנון בפרויקט בית הדין הרבני העליון.

בינתיים הספקנו לסיים את שלב התכנון הפרלימינרי, דהיינו תכניות 1:100 להגשה לעיריה. עובדה זו תאפשר לנו, באישורך כמובן, להפחית את הנזק שייגרם ללוח הזמנים עם הפסקת העבודה בכך שנבצל את התקופה להגשת התכניות לוועדות הסטאטוטריות. ?

תוך ימים מספר נעביר אליך את מסמכי ההגשה ואנו מקוים לקבל את אישורך להגשת התכניות לרשויות. כפי שנהוג באזור זה נצטרך להעביר את התכניות לחברה לשיקום הרובע היהודי לאישור מוקדם.

עם השלמת תכניות מפורטות יותר של 1:100, חלו שינויים מסויימים בתכנון, עם השלכות על סך הכל של השטחים. שינויים אלה נובעים ממספר גורמים שנלקחו בחשבון בתכנון הפרלימינרי - להבדיל מהתכנון הסכמטי.

1. הבהרות פרוגרמטיות הקשורות בריהוט בתי הדין וההשלכות על שטח אולמות אלה.

2. ריאורגניזציה של חלוקת הפונקציות לפי קומות ומיקום חדרי הדיינים בקומה נפרדת מלשכות נשיאי בית הדין, כדי שיוכלו להנות מנוף הר הבית ותהיה להם תאורה טבעית מתאימה.

3. תוספת של משרדים לשני דיינים נוספים (8 במקום 6).

4. תוספת של חדר העתקות לאגף האדמיניסטרציה.

./.

מכתב לאדריכל א. שושני
דף מס' 2

5. אינפורמציה מפורטת יותר בקשר לחדרי המכונות (הסקה ומיזוג אויר).

6. פירוט נוסף של מערכות הסירקולציה השונות, כולל השירותים.

7. פירוט נוסף של דרכי הגישה ברכב ע"י מנהרת השירותים.

כתוצאה משינויים אלה סיכום שטח הבנין, כמצויין בתכניות להגשה הוא:

שטח חדרים בטו		1,750 מ"ר
שירותים, סירקולציה וכ"ב		1,290 מ"ר
		3,040 מ"ר

הרחבה לעתיד

ספריה	70 מ"ר	
אדמיניסטרציה	160 מ"ר	
	230 מ"ר	230 מ"ר
		3,270 מ"ר

סה"כ - ברוטו כולל קירות 3,865 מ"ר.

מנהרת רכב וחניה מקורה 310 מ"ר.

פירוט מלא תמצא בטבלה המצורפת לשרטוטים.
כפי שתראה שטח ברוטו זה גדול מהשטח שנקבע בשלבים מוקדמים יותר אף כי שטח הבנין עצמו, ללא הרחבה ומינהרת השירותים, קרוב מאד ל- 3,000 המטר שנקבעו בעבר.

עברתי על התכניות בפירוט - מתוך מטרה לבדוק את האפשרות של הקטנת שטחי הבנין - והגעתי למסקנה שאין הדבר אפשרי במסגרת ההחלטה שבה בית הדין הרבני ימוקם על 3 מודלים במסגרת תכנון הרחבה דהיינו, שרוחבו יהיה 48 מ"ר, החלטה שאיפשרה לנו לכלול את החצר הפנימית המרכזית של הבנין.

אנו מבקשים את הנחיותיך ונשמח אם תזמן ישיבה לדיון בנושא.

בברכה,

משה ספדיה

משה ספדיה

העתק: אינג' י. וינברג
אד' ד. קאסוטו, יועץ משרד הדתות

DAVID CASSUTO • ARCHITECT & TOWN PLANNER • אדריכל ובונה ערים • דוד קאסוטו

1.11.74

לכבוד
אדר' מ.ספדיה
רח' אגרון 8
ירושלים

(1) לשר צרמו - לקיטלר הבדיקה.
(2) לעניין -
11.3.75
13.3.75

משה שלום!

קבלתי בתודה את מכתבך ואת החומר הרצוף.

עברתי על החומר בקפידה, לצערי הבדיקה על סמך התוכניות החדשות מוכיחה שצדקתי בדברי, מדובר על שטח בניה, (האפקטיבי לגבי המחיר), של 5300 מ"ר וזאת מבלי להביא בחשבון שטחי מרפסות פתוחות ושטחים שאמנם יבנו אך יועדו לממר להשכרה בעתיד.
אגב קשה להניח שניתן לחסוך הרבה בשטחים שנבנים היום למטרות התרחבות בעתיד.

מטבלת השטחים שלך מסתבר שהיחס בין שטחים שימושיים לבין שטחי הנועה, איחסון ומיכון, הוא 2 מ' שירות על כל מטר שימושי, וזאת כששטחי ההמתנה מחושבים כשטח שימושי, זוהי פרופורציה שכדאי לשקול אותה מחדש.

בקשר לפיסקה האחרונה במכתבך, עלי להתגש עדיין עם חרב גורן כדי לעמוד על טעמם של שני הרבנים הראשיים לאחר מכן נוכל לקבוע מסמרות לגבי התוכנית כולה.

אני מצטער על אי הנוחות הנגרמת לך, אני מקווה שבקרוב נוכל למתור את כל הענין על הצד הטוב.

בכבוד רב

דוד קאסוטו

העתק: אדריכל א. שושני, מ.ע.צ
אינג' י. וינברגר
הרבנים הראשיים

JERUSALEM • 4 HATIBONIM ST. • TEL. 34482, 64967 • ירושלים • רחוב התיבונים 4 • טל.

(1) לאר ערמון – לקראת הישיבה.
11.3.75

(2) למק –
13.3.75

משה ספדי
אדריכלים בע"מ

רחוב אגרון 8, ירושלים
טלפון 221471

לכבוד
אדריכל ד. קאסוטו
רחוב התיבונים 4
ירושלים

לשם מה ולפי ארכיטקטון
כשאינך היום ולפי ארכיטקטון?
27.12

דוד היקר,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מהיום לוסה סס תכניות פחות או יותר מושלמות של בית הדין הרבני בצרוף טבלת שטחים צבועה המגדירה את כל שטחי הבנין ברוטו.

כפי שתראה סך הכל השטחים ברוטו כולל קירות מגיע ל- 3,865 מ"ר אשר מתוכם 230 מ"ר הם שטח להתרחבות בעתיד ואשר לגביהם אין צורך לעשות את עבודת הגמר בשלב זה. נוסף לשטח זה יש לקחת בחשבון שטח של 310 מ"ר עבור מינהרת הרכב וחניה מקורה. המתבקש כתוצאה מתכנית השרותים של רחבת הכותל (גם שטח זה אפשר להכין ולא לגמור עד לביצוע תכנית הרחבת).

כפי שציינתי בשיחתנו אני מאמין שחשוב שנגיע להסכמה בנושא סיכום השטחים של הבנין. המספר "יותר מ-5000" אינו מובן לנו ומאז שיחתנו שוב עברתי על כל חישובי השטחים ואני משוכנע בדיוקם.

בהקשר לתכנית רחבת הכותל הנחותינו בנושא זה היו ברורות. יש לתכנן את בית הדין הרבני כיחידה עצמאית ולוגית מכל הבחינות אפילו אם לא תבוצע תכנית רחבת הכותל, דהיינו, הבנין יוכל להתקיים במסגרת התנאים הנוכחיים. ההוראות היו להשאיר את האופציות פתוחות ולתכנן את המבנה כך שיוכל להשתלב בתכנית הרחבה אם אם תבוצע רק בחלקה. גם ההגשה לועדות התכנון הסטאטוטריות תיעשה במסגרת החלטה זו וזה מאפשר הגשת תכניות בית הדין הרבני - ללא עיכוב כתוצאה מכך שהתכנית קשורה לזו של רחבת הכותל.

ברצוני לחזור ולומר שבשלב מוקדם יותר תיכננו בנין שחזותו לכיוון ת הכותל היתה ברוחב 30 מטר אך קבלנו הנחיות ברורות הן מם.ע.צ. וממשרד הדתות וכן מהרבנים הראשונים להרחיב את הבנין ולתכננו כשחזותו לכותל היא ברוחב 48 מטר, עם כל ההשלכות הקשורות בכך.

(1) מעניין לספר שלא ידעו במבנה ישיר עם קסוטו.
26.1.75

מכתב לאדריכל ד. קאסוטו
דף מס' 2

החלטת זו נעשתה תוך התחשבות בחשיבותו של הבנין ובכל הקשור בכך.

אני מקוה שהחמר וההערות המצורפות יהיו לך לעזר בניתוח הפרויקט.

אנא התקשר אתי לאחר שתעיין בחמר.

בברכה,

משה ספדיה

העתקים: אדריכל א. שושני
אינג' י. וינברג

אסטרוגי

משה ספדיה
אדריכל בע"מ
רחוב אגרון 8, ירושלים

טלפון 221471

לכבוד
מר א.ש. שמרון
יו"ר החברה לשיקום הרובע היהודי
בית רוטשילד
ירושלים

מר שמרון היקר,

הנידון: בית הדין הרבני העליון

ביום 10.10.74 קבלנו הוראות מאינגי יעקב ויינברג להפסיק את המשך עבודת התכנון בפרויקט הנ"ל. העתק מכתבו לוטה.

כפי שהסברתי לך הסיבה לכך נובעת מהעובדה שמשרד הדתות טרם העביר את הסכום המלא של 500,000 ל"י שהוקצב לשנת הכספים השוטפת, אלא העביר רק סכום חלקי של 100,000 ל"י.

בעיכוב התכנון יש לדעתי השלכות מרחיקות לכת על כל הפעולות בגוש 38, אשר בית הדין הרבני נמצא בשטחו.

לאור הנ"ל אני ממליץ שהחברה לשיקום הרובע היהודי תתעקב לקבלת החלטה המאפשרת את המשך התכנון.

בברכה,

אתגם משה ספדיה

משה ספדיה

העתק: אדריכל א. שושני, אדריכל ראשי מע"צ.

מדינת ישראל
משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות - הלכה הראשית
רח' לינקולן 3, ת"ד 20101, טל: 289251, ת"א

ר ש ו ם

תל-אביב, חשון תשל"ה
29 אוקטובר 1974
מס' 5/13/2/8

לכבוד
משה ספדיה, אדריכל בע"מ
רח' מרכוס 13
ירושלים

א"נ,

הנדון: חוזה מס' מע"צ/ח/ 74 / 36 / מיום 16.8.74
בית הדין הרבני העליון, העיר העתיקה ירושלים

הננו מתכבדים להמציא לכבודו בזה עותק מבויל וחתום של החוזה בנדון.

בכבוד רב,

א. רמק
מרכז תכנון חוץ

העתק:
רח' מע"צ (ללא עותק החוזה)
מהנדס ביצוע בניינים)
לתיק) עם עותק החוזה
אדריכל ראשי-חזרה לח"מ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5/13/2/8

כיתן I

מדינת ישראל

חוזה עם מתכנן

מספר

מע"צ/ה/74/56

בין

ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל

לבין

משה סעדיה, אדריכל

3' אוקט' 1974

3' אוקט' 1974

הארץ

מאושר בזה כי ביום ..... הוצג בפני המפקח המקומי של העתק זה ..... מכתב המס אשר הוא כרוך בו הוא ..... כ הוצג מפקח את הפרטים הבאים:

1) המפקח המקומי כרוך בכל הבא / מוסבע / סימן

2) המפקח המקומי בדיל ע"י המוצר 2

והמספר המידורי המציע לצד הכול הוא

3) המפקח המקומי בדיל ע"י ..... 984 ס

אשר בעיר ..... בתאריך .....

והמספר המידורי המוסיע לצד הכול או בפנים הכול, הוא ..... תאריך ..... חתימה .....

1288

(1-20) 0240

מדף 3215 (3400)

ד.מ.י.ם 2500 (11.72) 72/6447

מס' האובייקט 34601

מס' יומן 331

חתימה

אישור מס' 293/3 מיום 16.12.73
הדפסה מס, 220

מדינת ישראל

חוזה מס׳ מע"צ/ה/56/74

חוזה זה נערך ונחתם ביום 16 לחודש אוגוסט שנת 1974 ב תל-אביב

בין	לבין
ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל המיוצגת על־ידי: **מנהל מע"צ** **חשב מע"צ** (להלן — הממשלה), מצד אחד,	**משה ספדיה, אדריכל בע"מ** אדריכל/~~מהנדס~~ רשום לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח — 1958, (להלן — המתכנן), מצד שני.

הואיל והממשלה רוצה למסור למתכנן את התכנון של **בית הדין הרבני העליון, העיר הש יקת ירושלים- שרותי האדריכל - תכנון, השתתפות בטיפול ברשויות, מקום עליון על ביצוע העבודה ועידכון תכניות.**

(להלן — המבנה) וכן את הפיקוח העליון על ביצועו (התכנון והפיקוח ביחד, להלן — העבודה ההנדסית);

והואיל והמתכנן מסכים לקבל על עצמו את ביצוע העבודה ההנדסית;

לכן הוסכם בין הצדדים כדלהלן: —

1. בהסכם זה:

„המנהל" — מנהל **מחלקת עבודות צבוריות** לרבות מי שהורשה בכתב על ידו לענין חוזה או כל חלק ממנו בין מראש ובין בדיעבד.

„אתר" — מקום ביצוע המבנה.

„המפקח" — מי שמתמנה מזמן לזמן על ידי המנהל לפיקוח באתר על ביצוע המבנה או כל חלק ממנו.

„הקבלן" — מי שנמסר לו מטעם הממשלה ביצוע המבנה או כל חלק ממנו, לרבות קבלני משנה.

„תעריף האגודה" — תעריף אגודת האינג׳ינרים והארכיטקטים בישראל (להלן — האגודה) המתייחס לענף ההנדסי או האדריכלי של העבודה ההנדסית, כפי שהוא קיים ביום חתימת חוזה זה.

2. הממשלה מוסרת למתכנן והמתכנן מקבל על עצמו את ביצוע העבודה ההנדסית.

3. המתכנן יבסס את התכנון של המבנה על הנתונים, קוי היסוד וההנחיות המפורטים בנספח המצורף לחוזה זה (להלן — הנספח), והוא חייב להקפיד עליהם, אלא אם כן קיבל הוראה או אישור בכתב מאת המנהל על שינויים בהם.

4. התכנון יבוצע ב־3 שלבים והם:

(א) שלב א׳ — עיצוב הפרוגרמה והכנת תכניות מוקדמות.

שלב זה כולל:

(1) בירורים עם המנהל, ביקורים באתר, חקירות מוקדמות, התייעצויות או בירורים עם יועצים מומחים, מוסדות, רשויות מקומיות או גורמים אחרים ויתר הדברים הדרושים לביצוע שלב זה;

(2) הכנת תכניות מוקדמות;

(3) קביעת עקרונות יציבות והכנת אומדן משוער.

(ב) שלב ב' — הכנת תכניות סופיות.

שלב זה כולל:

(1) הכנת כל התכניות, המסמכים, התיאורים והחישובים הדרושים — לאישור המנהל;

(2) קבלת אישור הרשויות המוסמכות לתכניות האמורות בפסקה (1);

(3) הכנת תיקונים ושינויים בתכניות ויתר המסמכים האמורים בפסקה (1) לפי הצורך;

(4) בדרך כלל כל הדרוש לביצוע שלב זה.

(ג) שלב ג' — הכנת התכניות, הפרטים והמסמכים וכל הדרוש להוצאת מכרז לקבלנים וכן הכנת תכניות ופרטים לביצוע המבנה.

שלב זה כולל:

(1) הכנת תכניות עבודה אדריכליות ותכניות קונסטרוקציה מפורטות ומוסברות;

(2) הכנת פרטי בנין אדריכליים, הנדסיים ואחרים, של כל האלמנטים של המבנה, כשהם ברורים ומוסברים, ובקנה מדה שייקבע ע"י המנהל;

(3) הכנת הפרטים, כתבי כמויות, וכן כל המסמכים האחרים הדרושים לפירסום מכרז בין קבלנים בהתאם לנוהל ולשיטה הנהוגים בממשלה, ובמספר העתקים שיידרש על ידי המנהל. הפרטים וכתבי הכמויות יתבססו על תכניות עבודה מפורטות, חישובי כמויות יהיו מדויקים והתאורים ברורים, ובקנה מדה שייקבע ע"י המנהל;

(4) הכנת תיקונים בחומר הנ"ל לפי הצורך;

(5) הכנת האומדן של המבנה שיהיה מבוסס על הפרטים וכתבי הכמויות;

(6) מתן הסברים ותשובות לקבלנים המשתתפים במכרז.

5 (א) המתכנן יתחיל בביצוע שלב א' של התכנון כאמור בסעיף 4 עם חתימת חוזה זה, ולא יתחיל בביצוע יתר השלבים האמורים בסעיף 4 אלא אם קיבל תחילה הודעה בכתב על כך מאת המנהל ביחס לכל שלב בנפרד.

(ב) המתכנן יסיים את עבודת התכנון של כל השלבים המפורטים בסעיף 4 במועדים כאמור בנספח.

(ג) נגרם עיכוב בביצוע שלב מהשלבים האמורים במועדים שנקבעו בנספח עקב כוח עליון, או עקב תנאים אחרים שלדעת המנהל לא היתה למתכנן שליטה עליהם, ולדעת המנהל לא היתה למתכנן אפשרות למנוע את העיכוב, רשאי המנהל לדחות את מועדי הביצוע שנקבעו בנספח, לתקופה שתקבע ע"י המנהל לאחר התיעצות עם המתכנן.

6. (א) הפיקוח העליון של המתכנן על ביצוע המבנה כולל:

(1) פיקוח עליון על ביצוע המבנה בהתאם לתכניות ויתר המסמכים ועל ביצוע התיקונים שהקבלן חייב בהם, בין לפני מסירת המבנה ובין בתקופת הבדק;

(2) המלצה וייעוץ לגבי בחירה ואישור חומרים;

(3) הדרכה ומתן הסברים למפקח;

(4) ייעוץ למנהל והשתתפות בבירור תביעות וסיכסוכים עם הקבלן בקשר עם ביצוע המבנה;

(5) בדיקת החשבונות המוגשים על הקבלן ואישורם.

(ב) אין המתכנן רשאי לתת הוראות במישרין לקבלן או לנהל משא ומתן עם הקבלן ביחס למחירים או על דרכי ביצוע, אלא באמצעות המנהל.

7. אם יהיה הדבר דרוש מפאת היקפה או אופיה של העבודה ההנדסית, תהיה הממשלה רשאית להזמין על חשבונה ולאחר התייעצות עם המתכנן, מומחה לתכנון העבודות המפורטות להלן במבנה או בקשר אליו, או לבצע את העבודות האמורות באמצעות עובדיה.

ואלה העבודות:

(1) הנדסת קרקע;

(2) מתקן הסקה, מים חמים וקיטור, אינסטלציה סניטרית;

(3) קירור, איוורור, צינון־אויר;

(4) חשמל, תאורה, תקשורת;

(5) מתקנים, מבנים מיוחדים כגון עגורנים;

(6) מעליות;

(7) תעבורה;

(8) אקוסטיקה ובידוד;

(9) כבישי גישה בתוך החצר;

(10) מעבדות ומטבחים;

(11) אדריכלות פנים;

(12) מדידה טופוגרפית;

(13) בדיקות קרקע;

(14) אדריכלות גנים;

(15) סלילת כבישים מחוץ לאתר;

(16) ניקוז מחוץ לאתר;

(17) כל עבודה אחרת שהוסכם עליה במיוחד בין הצדדים.

8. (א) המתכנן חייב לתאם עבודות המומחים או עובדי המדינה המבצעים עבודות לפי סעיף 7, פרט לסלילת כבישים מחוץ לאתר ופרט לנקוז מחוץ לאתר.

(ב) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א) המתכנן לא יהיה אחראי לעבודות המומחים עובדי המדינה ולפיגורים בעבודות שייגרמו כתוצאה מעבודות מומחים אלה; על המתכנן להודיע למנהל בכתב בהזדמנות הראשונה על פיגור כאמור.

9. המתכנן ימסור למנהל מדי חודש בחודשו דין וחשבון על התקדמות ביצוע העבודה ההנדסית וכן רשאי המנהל או מי שפועל מטעמו לבקר במשרד המתכנן או המומחים, לעיין בהתקדמות ובאופן ביצוע העבודה ההנדסית והמתכנן או המומחים ימסרו למנהל כל הסבר שידרש על ידו או מטעמו.

10. תמורת ביצוע העבודה ההנדסית תשלם הממשלה למתכנן שכר טרחה בהתאם לסבלה שבסעיף מכסות שכר היסוד שבתעריף האגודה, דהיינו:

(א) בעד תכנון המבנה — סכום השוה ל**ראה נספח** אחוזים מערך המבנה (להלן — שכר התכנון);

(ב) בעד פקוח עליון על ביצוע המבנה — סכום השוה ל**ראה נספח** אחוזים מערך המבנה (להלן — שכר הפקוח);

(ג) לענין סעיף קטן (א), „ערך המבנה" —

(1) עד למכרז בין הקבלנים — סך **ראה נספח** ל"י;

(2) עם קבלת תוצאות המכרז — הסכום עליו הוסכם עם הקבלן עבור בנית המבנה, וכל עוד לא נמסרה העבודה לקבלן יהיה ערך המבנה הסכום האמור בפסקה (1) לסעיף קטן זה.

(ד) לענין סעיף קטן (ב) לסעיף זה ערך המבנה פירושו:

(ה) לענין סעיף קטן (ב), „ערך המבנה" — התמורה הכוללת שתגיע לקבלן מהממשלה בעד בנית המבנה כפי שתקבע בחשבון הסופי שיערך בהתאם להסכם שבין הממשלה והקבלן לגבי בנית המבנה, פרט לתשלומים חורגים שנעשו ע"י הממשלה לקבלן בתור פרמיה בעד סיום העבודה לפני מועדה ובתור פיצויים בעד נזקים שנגרמו לקבלן מסיבה כלשהי.

11. (1) על אף האמור בסעיף 10 — לא יכללו בחישוב ערך המבנה המתקנים המספקים כח והתנעה, כגון מנועים להתנעת מעליות, וכן לא יכללו כאמור מדחסים, משאבות, טרנספורמטורים ותאי־מעליות;

(2) בחישוב ערך המבנה לגבי בניני תעשיה ובנינים למטרה מיוחדת, לא יכלל ערך הציוד, המתקנים והאינסטלציה הקשורים בתפעולו של המפעל.

12. (א) על חשבון התכנון ישולמו למתכנן תשלומי ביניים כדלקמן: —

(1) לאחר גמר שלב א׳ ואישור עבודות שלב זה ע״י המנהל — 20% משכר התכנון.

(2) לאחר גמר שלב ב׳ ואישור עבודות שלב זה ע״י המנהל — 20% משכר התכנון.

(3) לאחר גמר שלב ג׳ ואישור עבודות שלב זה ע״י המנהל ומתן תעודה בכתב מהמנהל שהתכנון הושלם במלואו לשביעת רצונו של המנהל — 55% משכר התכנון.

(4) 5% הנותרים של שכר התכנון ישולמו עם גמר בנית המבנה והפקוח על ביצועו ומסירת התכניות המעודכנות לפי סעיף 19.

(ב) על חשבון שכר הפיקוח ישולמו למתכנן עם התקדמות העבודה ובמקביל לתשלומים לקבלנים, מפרעות עד לסכום המהוה 95% משכר הפקוח ואילו כל יתרה שתשאר לזכות המתכנן בתור שכר פקוח, תשולם לו לאחר גמר החשבון הסופי של הקבלן שלפיו נקבע ערך המבנה בהתאם לסעיף 10 (ד).

(ג) המנהל רשאי לאשר למתכנן תשלומי ביניים לפי ראות עיניו לגבי כל שלב בהתאם להתקדמות עבודתו של המתכנן אף לפי גמר השלב הנדון ובלבד ששך כל תשלומי הביניים שהמתכנן יקבל לגבי שלב כלשהו לא יעלה על השעורים האמורים בסעיפים קטנים (א) או (ב) דלעיל, לפי הענין.

(ד) השיעור של 55% משכר התכנון האמור בסעיף קטן (א) (3) מותר לחלקו לשלושה תשלומים חלקיים והמתכנן יהיה זכאי לקבלם עם השלמתם ואישורם על־ ידי המנהל של שלבי הביניים הבאים של שלב ג׳:

(1) הכנת תכניות ופרטים ארכיטקטוניים — 30%;

(2) הכנת תכניות וחישוב קונסטרוקציות — 15%;

(3) הכנת מפרטים וחישוב כמויות למכרז — 10%.

(ה) כל תשלומי הביניים לפי סעיף זה הנם מפרעות בלבד על חשבון שכרו של המתכנן.

13. (א) המתכנן מתחייב להכניס בכל שלב שהוא של התכנון או של הפיקוח שינויים כפי שיידרש בכתב על ידי המנהל.

(ב) נדרשו כאמור שינויים לאחר שהתכניות אושרו ע״י המנהל, תשלם הממשלה למתכנן נוסף לשכרו, עבור השי־ רותים הנוספים שנעשו מחדש, כפי שיוסכם בין המנהל לבין המתכנן. אולם במקרה של שינויים לא מהותיים או אם השינויים נדרשו כאמור מחמת פגם בתכנון, חייב המתכנן לבצעם ללא כל תשלום.

(ג) למרות האמור לעיל לא תשולם כל תוספת לשכר המתכנן עבור השינויים שידרש לעשות במקרה שיתברר כתר־ צאה מקבלת הצעות הקבלנים, שמחיר המבנה עולה ביותר מ־25% מהמחיר המשוער שנקבע ע״י המתכנן.

14. נוסף לשכר הטרחה האמור בסעיף 10, יהיה המתכנן זכאי להחזרת ההוצאות המפורטות להלן:

(א) העתקות אור הדרושות לביצוע המבנה ושנמסרו ע״י המתכנן למנהל, לרשויות המוסמכות, לקבלנים או למומ־ חים, וכן בעד העתקות לפי סעיף 20. למעט העתקות אור הדרושות למתכנן ולמומחים לצורך העבודה הפנימית במשרד, המנהל רשאי להורות למתכנן שיזמין העתקות אור במכון העתקים מסוים, פרטי או ממשלתי, לפי מחירים שיקבעו בין מכון ההעתקים לבין המנהל.

(ב) הדפסות ושכפול מסמכים לפי אשור מראש מאת המנהל.

(ג) הוצאות נסיעה למקומות עבודה, למשרדי רשויות או לספקים, המרוחקים יותר מ־30 ק״מ מהגבולות העירוניים של לשכת המתכנן — לפי התעריף והתנאים הקיימים לגבי עובדי המדינה. במקרה של שימוש ברכב פרטי של המתכנן, ישולמו הוצאות הנסיעה כנ״ל בשיעור של ⅔ מהסכום שמקובל לשלם לפקיד נדרש בשירות המדינה.

(ד) צילומים ומודלים הדרושים לשם הגשה לרשויות המוסמכות ואשר הוזמנו על ידי המנהל.

(ה) בדיקת חמרים, קרקע ועבודות דומות.

15. (א) המתכנן מתחייב לבצע את העבודה ההנדסית בנאמנות וברמה מקצועית נאותה, והוא אחראי לטיב העבודות שהוכנו או בוצעו על ידו.

(ב) אישר המנהל תכניות או מסמכים אחרים הקשורים בעבודה ההנדסית אשר הוכנו ע״י המתכנן בהתאם לחוזה זה או שהמנהל דרש מהמתכנן להכינם בהתאם לחוזה זה, לא ישחררו אישור או דרישת המנהל כאמור את המתכנן מאחריותו המקצועית המלאה, ואין בהם כדי להטיל על המנהל או על הממשלה אחריות כלשהי לטיב התכניות או המסמכים האמורים.

16. המתכנן אחראי לכל נזק או הפסד שייגרם לממשלה עקב ביצוע העבודה ההנדסית תוך רשלנות המהווה עוולה אזרחית והוא מתחייב לפצות את הממשלה בעד כל נזק או הפסד שייגרם כאמור בהתאם לפס"ד סופי של בית משפט מוסמך או, אם הוגש ערעור, של בית המשפט לערעורים.

17. המתכנן אחראי כלפי צד שלישי, לנזקים שייגרמו בקשר עם העבודה ההנדסית או עקב העבודה ההנדסית, ואם הממשלה תחוייב ע"י בית משפט לשלם לצד שלישי סכום כלשהו בעד נזקים שהמתכנן אחראי להם כאמור ברישא לסעיף זה, יהיה חייב המתכנן בשיפוי מלא לטובת הממשלה על כל סכום שהממשלה תחוייב ע"י בית משפט לשלם, כאמור. לרבות כל ההפסדים וההוצאות שייגרמו לממשלה בענין זה; במקרה של הגשת תביעה כאמור נגד הממשלה תהיה הממשלה חייבת להודיע בכתב על כך למתכנן תוך זמן סביר.

18. הממשלה מתחייבת לשלם סכום המהווה 2% משכר טרחת המתכנן לפי חוזה זה לנדבכים קופת תגמולים של האינ־ג'ינרים והארכיטקטים העצמאים בישראל (להלן — נדבכים) וכן להעביר לנדבכים מתוך השכר המגיע למתכנן 2% כהשתתפות המתכנן בנדבכים, והמתכנן נותן לממשלה הוראה בלתי חוזרת לנכות את הסכום הנ"ל משכר טרחתו ולהעבירו לנדבכים.

19. (א) תוך כדי מהלך ביצוע המבנה או בתקופת הבדק, לפי הענין, חייב המתכנן למסור למנהל, לפי דרישת המנהל פירוט־ייתר או השלמות לתכניות והמסמכים שהוכנו על ידי המתכנן, תוך הזמן שייקבע על ידי המנהל.

(ב) עם גמר העבודה ההנדסית או כשהחוזה הובא לידי גמר בנסיבות כלשהן, ימסור המתכנן למנהל סדרה אחת של העתקים של כל התכניות, לרבות תכניות הקונסטרוקציה, תברואה, מים, חשמל, תקשורת, מיזוג אויר וכו' (בלי פרטי עבודה) כשהן מעודכנות ומראות את ביצוע המבנה למעשה.

(ג) לפי דרישת המנהל חייב המתכנן למסור למנהל במקום החומר האמור בסעיף קטן (ב) את האורגינלים של כל התכניות, החשובים, מידות, תרשימים או מסמכים אחרים שיידרשו ע"י המנהל מנמוקים בטחוניים כשהם מעוד־כנים ומראים את ביצוע המבנה למעשה, בכל אחד ממקרים אלה:

(1) כשהמבנה הוא סודי — לגבי מקרה זה לא תהיה למנהל זכות שמוש באוריגינלים אלא עפ"י הסכם מיוחד עם המתכנן.

(2) במקרה והממשלה רכשה את הזכות לשמוש בתכניות עפ"י הסכם מיוחד עם המתכנן או כשהממשלה זכאית להשתמש בתכניות עפ"י הסעיפים 12 או 23.

(3) המתכנן לא יהיה זכאי לכל תשלום בעד השירותים האמורים בסעיף זה או בעד עדכון החומר האמור בהם.

20. (א) על אף האמור בכל מקום אחר בחוזה זה, רשאית הממשלה בכל עת ומכל סיבה שתראה בעיני המנהל, להביא חוזה זה, כולו או מקצתו, לידי גמר על ידי הודעה בכתב על כך למתכנן מאת המנהל; ניתנה הודעה כאמור — יסתיים החוזה בתאריך שיהיה נקוב בהודעה ושיהיה חודש ימים מיום מתן ההודעה.

(ב) הובא החוזה לידי גמר בהתאם לסעיף קטן (א), תשלם הממשלה למתכנן את שכרו בעד אותו חלק מהעבודה ההנדסית שהוא ביצע עד להבאת החוזה לידי גמר, בהתאם לאמור בסעיף 10 ולפי השיעור האמור בסעיף 12 לגבי כל שלב ביניים, הכל לפי הענין ולפי הערך היחסי של העבודה שהמתכנן בצע ביחס לעבודת כל שלב או שלב ביניים, כפי שייקבע על ידי המנהל, בתוספת סכום השוה ל־30% משכר הטרחה בעד השירותים הנותרים שלא בוצעו, וזאת לסילוק מלא של כל הנזקים, ההפסדים והוצאות שנגרמו למתכנן עקב הבאת החוזה לידי גמר כאמור לעיל ומבלי לפגוע בזכותו של המתכנן לתבוע פיצויים בעד פגיעה בשמו הטוב בתור מתכנן כעוולה אזרחית, אם לפי החוק תהיה לו זכות לתבוע זאת כעוולה אזרחית.

(ג) כדי למנוע ספק נקבע בזה כי האמור בסעיף קטן (ב) בדבר התשלום של 30% לא יחול אם החוזה בוטל בהתאם לסעיף 23.

(ד) חודש החוזה שהובא לידי גמר כאמור בסעיף קטן (א) תוך שנה אחת מהתאריך הנקוב בהודעת המנהל בדבר הבאת החוזה לידי גמר, יהיה המתכנן חייב להחזיר את הסכום המהוה 30% של השירותים הנותרים שבצועם חודש וזאת ע"י נכוי משכר הטרחה שיגיע למתכנן לפי החוזה שחודש. חודש החוזה כאמור אחרי תום שנה אחת מהתאריך הנקוב בהודעת המנהל כאמור, יהיה המתכנן פטור מלהחזיר את הסכום המהוה 30% של השי־רותים הנותרים שביצועם חודש.

21. (א) הובא החוזה לידי גמר כאמור בסעיף 20, לאחר גמר תכנון המבנה, ולאחר מכן היה בדעת הממשלה להמשיך בביצוע המבנה או חלק ממנו, לפי הענין, חייבת הממשלה למסור למתכנן הודעה על כך בכתב ובמקרה זה רשאי המתכנן לדרוש מהממשלה תוך 30 יום מתאריך קבלת ההודעה האמורה, לחדש את תוקפו של החוזה לגבי המשך ביצוע העבודה ההנדסית ומשדרש כך — יחודש תוקפו של החוזה כאמור.

(ב) לא דרש המתכנן מהממשלה תוך התקופה האמורה של 30 יום, לחדש את החוזה — רשאית הממשלה למסור את המשך העבודה ההנדסית לאדם אחר ולהשתמש לצורך זה בתכניות ובכל יתר המסמכים הקשורים בעבודה ההנדסית שהוכנו ע"י המתכנן וזאת ללא כל תשלום, תמורה או פיצוי אחר למתכנן.

22. הפר המתכנן אחת או יותר מהתחייבויותיו האמורות בחוזה זה, יהיה חייב לשלם לממשלה פיצויים בעד הנזקים וההפסדים שנגרמו לה כתוצאה מהפרה כאמור, ומבלי לגרוע מהאמור לעיל, תהא הממשלה זכאית לקבל נגד המתכנן כל סעד משפטי אחר, לרבות צו מניעה, צו עשה וצווי ביניים.

23. (א) הממשלה רשאית לבטל מיד את החוזה בכל אחד מהמקרים הבאים וזאת נוסף לאמור בסעיפים 20 ו־21, ומבלי לגרוע מחובותיו של המתכנן לפי סעיף 22.

ואלה המקרים: —

(1) המתכנן הפר אחת או יותר מהתחייבויותיו האמורות בחוזה זה, ואותה התחייבות היא מעיקרי החוזה והמתכנן לא תיקן את ההפרה לאחר שקיבל התראה על כך מאת המנהל, תוך הזמן שנקבע בהתראה.

(2) המנהל התרה במתכנן שאין הוא מתקדם בעבודתו בצורה המבטיחה את סיומה במועד שנקבע והמתכנן לא נקט תוך 30 יום מתאריך קבלת ההתראה צעדים המבטיחים לדעת המנהל את סיום העבודה במועד שנקבע.

(ב) בוטל החוזה כאמור בסעיף קטן (א), תהיה רשאית הממשלה למסור את העבודה ההנדסית לאדם אחר ולהשתמש לצורך זה בתכניות וכל יתר המסמכים הקשורים בעבודה ההנדסית שהוכנו על ידי המתכנן עד לביטול החוזה.

(ג) בוטל החוזה כאמור בסעיף קטן (א), הרי בכפוף לסעיפים 22 ו־24 לחוזה זה, תהיה הממשלה חייבת לשלם למתכנן את השכר המגיע למתכנן בעד אותו חלק מהעבודה ההנדסית שבוצעה על ידו עד לביטול החוזה. אולם תהיה פטורה מלשלם למתכנן כל שכר, תמורה או פיצוי כלשהו בעד השימוש בתכניות וכל יתר המסמכים הקשורים בעבודה ההנדסית כאמור בסעיף קטן (ב), במידה והשימוש הוא לגבי נשוא חוזה זה.

24. מגיע למתכנן מאת הממשלה לפי חוזה זה סכום כלשהו, תהיה היא רשאית לקזז ולנכות ממנו כל סכום המגיע לממשלה מאת המתכנן לפי חוזה זה או לפי כל עסקה אחרת.

25. (א) היה בדעת הממשלה להכניס במבנה לאחר השלמתו שינויים או הוספות המהווים שינוי האופי או הצורה הארכיטקטונית של המבנה (להלן — השינויים) רשאית הממשלה לשלוח למתכנן הודעה על כך, ואם היה ברצון המתכנן לבצע את העבודה ההנדסית בביצוע השינויים עליו להודיע על כך בכתב לממשלה תוך 30 יום מתאריך קבלת ההודעה בדבר הכוונה לבצע את השינויים כאמור. התנגד המתכנן לשינויים המהוים שינוי האופי או הצורה הארכיטקטונית של המבנה מטעמים ארכיטקטוניים, תמסר השאלה אם התנגדותו מוצדקת או לא, להכרעת ועדה של שלושה מומחים שימונו אחד ע"י כל צד לחוזה והשלישי ע"י שני המומחים שימונו כאמור, או בהעדר הסכמה — שימונה ע"י המנהל ויו"ר האגודה ביחד, ובהעדר הסכמה ביניהם — על ידי נשיא הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל. קבעה הועדה האמורה שהתנגדותו של המתכנן, כאמור, אינה מוצדקת, לא יהיה המתכנן רשאי להתנגד לביצוע השינויים.

(ב) הודיע המתכנן שברצונו לבצע את העבודה ההנדסית הכרוכה בביצוע השינויים, יקבעו תנאי ביצוע העבודה ההנדסית האמורה במשא ומתן בין הצדדים. שכר המתכנן עבור העבודה ההנדסית הכרוכה בביצוע השינויים יהיה לפי הוראות תעריף האגודה הקובעות שכר למתכנן עבור שינויים או הוספות לבנין קיים.

(ג) לא הגיעו הצדדים מסיבה כלשהי לידי הסכם בדבר ביצוע השינויים תוך 3 חדשים מתאריך קבלת הודעת המתכנן על רצונו לבצע את העבודה ההנדסית האמורה, ימסר הענין השנוי במחלוקת להכרעת הוועדה שתורכב בדרך הנזכרת בסעיף קטן (א). אין האמור בסעיף קטן (א) או בסעיף קטן זה או בעובדה שהועדה הוציאה החלטה או בתוכן ההחלטה כדי לחייב את הממשלה לבצע את השינויים או את העבודה ההנדסית הקשורה בהם.

(ד) ניתנה החלטת הוועדה והמתכנן סרב לבצע את השינויים מסיבה כלשהי, תהיה הממשלה רשאית לבצע את השינויים תוך התקופה של 30 יום האמורים בסעיף קטן (א) דלעיל, או אם הודיע המתכנן שאין ברצונו לבצע את העבודה ההנדסית האמורה, רשאית הממשלה לבצע את השינויים ולמסור את העבודה ההנדסית הקשורה בביצוע השינויים למי שיראה בעיניה, הכל ללא צורך בקבלת הסכמת המתכנן לכך.

26. אם המתכנן נפטר, פשט רגל, או נעשה בלתי כשר לפעולה משפטית, ייחשב הדבר כאילו החוזה בוטל על־פי סעיף 23, ולענין הסעיפים 21 או 25 ינהגו כאילו הודיע המתכנן לממשלה שאין ברצונו לבצע את העבודה ההנדסית.

27. מבלי לגרוע מחובה או התחייבות כלשהי המוטלת על המתכנן עפ"י חוזה זה, מוסכם בזה כי למתכנן זכות יוצרים על התכניות שהכין לפי חוזה זה, אף אם קיבל את שכר טרחתו עבורן, פרט למקרים האמורים בסעיפים 21, 23 ו־25 וכל מקרה אחר שבו יש לממשלה במפורש או מכללא עפ"י חוזה זה זכות שימוש בתכניות האמורות, שבהם לא תישמע טענת המתכנן שהופרה זכות היוצרים שלו. ובלבד שלגבי כל עבודות תכנון ערים, המפורטות בתעריף האגודה המתייחס לתכנון ערים, לא תהיה למתכנן זכות יוצרים על תכניותיו אלא לגבי עיצוב ארכיטקטוני של ככר, רחוב או קטע ממנו בלבד.

28. (א) המתכנן אינו רשאי להסב לאחר את החוזה או כל חלק ממנו וכן אין הוא רשאי להעביר או למסור לאחר כל זכות או חובה לפי חוזה זה אלא בהסכמת המנהל בכתב ומראש.

(ב) המתכנן אינו רשאי למסור לאחר את ביצוע העבודה ההנדסית, כולה או מקצתה, אלא בהסכמת המנהל בכתב ומראש.

(ג) העביר המתכנן את כל זכויותיו או חובותיו על פי חוזה זה, או מקצתן, או מסר את ביצוע העבודה ההנדסית לאחר, כולה או מקצתה, בהתאם לאמור לעיל בסעיף זה, ישאר הוא אחראי להתחייבויות המוטלות על המתכנן עפ"י הסכם זה.

29. אם העבודה ההנדסית כוללת שירותים חלקיים בלבד, ישולם שכר הטרחה למתכנן עבור אותם השירותים לפי טבלת השירותים החלקיים שבתעריף האגודה.

30. ויתר אחד הצדדים למשנהו על הפרת הוראה מהוראות חוזה זה, לא ייחשב הויתור כויתור על כל הפרה שלאחר מכן של אותה הוראה או הוראה אחרת הדומה לה או שונה ממנה בטיבה. כל ויתור, ארכה או הנחה מטעם אחד הצדדים לא יהיה בר־תוקף אלא אם נעשה בכתב ונחתם על ידי אותו צד.

31. (א) בכל מקום שבחוזה זה יש הפניה או הסתמכות על הוראה של תעריף האגודה וקיימת סתירה או אי־התאמה בין אותה הוראה ובין הוראה כלשהי שבחוזה זה, תחייב ההוראה שבחוזה זה.

(ב) קיימת סתירה או אי־התאמה בין הוראה שבנספח כלשהו המצורף לחוזה זה לבין הוראה כלשהי שבחוזה זה או בתעריף האגודה, תחייב ההוראה שבנספח, ובלבד שלגבי הוראה שבנספח שאינה לפי סעיפים 3 או 5, יחולו הוראות סעיף קטן זה אם הוראת הנספח האמורה הינה בהתאם להסכם שבין האגודה לבין הממשלה, או בהתאם להסדר מיוחד שנקבע בין האגודה לבין משרד ממשלתי או רשות ממשלתית כלשהם — לגבי אותו משרד או אותה רשות.

(ג) המבוא לחוזה זה והנספחים המצורפים אליו מהווים חלק בלתי נפרד מחוזה זה.

32. שני הצדדים מוותרים בזה על הצורך בהתראה נוטריונית למקרה של הפרת החוזה ומסכימים כי עצם ההפרה תבוא במקום התראה כזאת.

33. כל מסמך לענין חוזה זה אפשר לשלוח בדואר רשום לפי כתובת הצדדים כלהלן, וכל מסמך שנשלח בדואר רשום כאמור, ייחשב שנתקבל על ידי המוען עם תום 4 ימים מתאריך המשלוח.

כתובת הצדדים:

הממשלה: מנהל מח' עבודות צבוריות רח' ליבנקולן 5, תל-אביב 61200	המתכנן: משה ספדיה, אדריכל בע"מ רח' מרכוס 15, ירושלים

ולראיה באו הצדדים על החתום:

בשם הממשלה

משה ספדיה אדריכל בע"מ
המתכנן

חוזה מס' מע"צ/ח/74/36

נספח מס' 1

1. לסעיף 5 בחוזה

בהתאם להוראות נציגי מע"צ

2. לסעיף 5 בחוזה

שלב א' - עד סוף חודש אוגוסט 1974
שלב ב' - תוך חדשיים מיום אשור מע"צ לגבי תכנון רעיוני
שלב ג' - ~~עד סוף חודש~~ תוך שבעה חדשים מיום אשור מע"צ לגבי תכנון רעיוני.

3. לסעיף 10 בחוזה

ערך העבודה :	3,000 מ"ר × 2,000 ל"י/מ"ר=	6,000,000.- ל"י
בעד תכנון :	6,000,000.- ל"י × 4.3% × 74% =	190,920.- ל"י
בעד מקדמה עליון:	6,000,000.- ל"י × 4.3% × 20% =	51,600.- ל"י
	סה"כ	242,520.- ל"י

אחוז שכר היסוד מאותו החלק של שכר "המתכנן", או של האדריכל ו"המהנדס גם יחד, המבוסס על הערך של המתקן המקצועי, לא יעלה על אחוז שכר היסוד המגיע למתכנן של המתקן המקצועי.

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

[illegible]

2. [illegible]

[illegible] - [illegible]
[illegible] - [illegible]
[illegible] [illegible]

3. [illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]